

Researching Experience of Fathers with Secure and Insecure Attached Children Related to Time Spent with Children During Working or Vacation Days

Ahmet ÖNEM^{a*} (ORCID ID - 0000-0003-4162-5456)
Şule ERDEN ÖZCAN^b (ORCID ID - 0000-0001-8748-1166)

^a Republic of Türkiye Ministry of National Education, Adana/Türkiye
^b Çukurova University, Faculty of Education, Adana/Türkiye

Article Info

DOI: 10.14812/cuefd.1291576

Article history:

Received 03.05.2023

Revised 19.10.2023

Accepted 07.11.2023

Keywords:

Father-Child Attachment,
Secure Attachment,
Insecure Attachment,
Workday,
Vacation Day.

Abstract

This study aims to research fathers' experiences of having time with their securely and insecurely attached children on workdays and vacation days. Case study, one of the qualitative research methods, was used in the research. Children, at the 5-6 years of age group receiving pre-school education, and their fathers, selected through criterion sampling method in the 2021-2022 academic year, participated in the study. Data were collected by interviewing with 20 fathers in total, including 10 fathers whose children were securely attached to them, and 10 fathers whose children were insecurely attached to them. Content analysis was performed on the acquired data. As a result of the research, it has been seen that fathers of children with secure attachment spend more time with their children on work and vacation days, take part in care needs more, meet their playing needs more, and develop a closer emotional relationship in comparison with fathers of children with insecure attachment.

Research Article

Güvenli ve Güvensiz Bağlanan Çocukların Babalarının İş ve Tatil Günlerinde Çocuklarıyla Birlikte Geçirdikleri Zamana İlişkin Deneyimlerinin İncelenmesi

Makale Bilgisi

DOI: 10.14812/cuefd.1291576

Makale Geçmiş:

Geliş 03.05.2023

Düzeltilme 19.10.2023

Kabul 07.11.2023

Anahtar Kelimeler:

Baba-Çocuk Bağlanması,
Güvenli Bağlanma,
Güvensiz Bağlanma,
İş Günü,
Tatil Günü.

Araştırma Makalesi

Öz

Bu çalışmada güvenli ve güvensiz bağlanan çocukların babalarının iş ve tatil günlerinde çocuklarıyla birlikte geçirdikleri zamana ilişkin deneyimlerinin incelenmesi amaçlanmıştır. Araştırmada nitel araştırma yöntemlerinden durum çalışması kullanılmıştır. Araştırmaya 2021-2022 eğitim-öğretim yılında ölçüt örnekleme yoluyla seçilmiş okul öncesi eğitime devam eden 5-6 yaş grubundaki çocuklar ve babaları katılmıştır. Çocukları kendilerine güvenli bağlanan 10 baba ve çocukları kendilerine güvensiz bağlanan 10 baba olmak üzere toplam 20 baba ile görüşme yapılarak veriler toplanmıştır. Elde edilen verilerde içerik analizi yapılmıştır. Araştırma sonucunda güvenli bağlanan çocukların babalarının, güvensiz bağlanan çocukların babalarına göre iş ve tatil günlerinde çocuklarıyla daha fazla zaman geçirdikleri, bakım gereksinimlerinde daha çok rol aldıkları, oyun gereksinimlerini daha çok karşıladıkları ve duygusal olarak daha yakın bir ilişki geliştirdikleri görülmüştür.

Introduction

Changing life conditions have a significant impact on the responsibilities of fathers in caring for the child, meeting the child's needs, interacting more with the child and spending quality time (Anliak, 2004; Pekel Uludağlı, 2017; Tezel Şahin & Özbey, 2009). These economic, social and cultural changes require fathers to plan the time they spend at work as well as the time they spend with their children (Kuzucu, 2011). In this case, fathers need to ensure that the time they spend with their children is of high quality and meet their care, play, entertainment, emotional needs, etc. In addition, it is important for fathers to have more choice and control over how they spend their time on vacation days, especially in terms of whether they want to spend this time with their children (McBride et al., 2005). In addition, fathers' daytime, night or different working hours may disrupt family routines, prevent all family members from being together in the same place at the same time, and reduce the time fathers resting needs after work (Wight et al., 2008). Therefore, the amount of time fathers', spend as the primary caregiver of the child is determined by their working hours (Bonney et al., 1999; Reimer, 2015).

Considering that the attachment between father and child begins at birth, the father-child relationship during working hours and vacation days is important. Children's interaction with their environment from birth enables them to gain knowledge, skills, behaviors and attitudes as well as meeting their needs, interests, curiosity and desires. Accordingly, although the existence of a safe and comfortable environment is important, this environment should first be provided by their own parents. In this sense, attachment theory provides an explanation of how the parent-child relationship emerges and how it affects subsequent development (McLeod, 2009), and explains the role of understanding the interaction between people and attachment to the mother or another trusted person in the continuation of the child's life since infancy (Özgür, 2011). According to Lucassen et al. (2011), the essence of attachment theory is that children are attached not only to their mothers but also to other caregivers such as fathers, grandfathers, grandmothers and grandfathers who regularly interact with them. First, it is aimed to maintain closeness with attachment figures. People of all ages tend to seek and enjoy closeness with attachment figures when they need it and experience distress after separation from these figures. Secondly, attachment figures provide a physically and emotionally safe refuge; they facilitate the alleviation of distress and are a source of support and comfort. Finally, attachment figures provide a secure base from which people can explore and learn about the world and develop their own capacities and personalities. By fulfilling these functions, a relationship partner becomes a source of secure attachment (Fraley & Shaver, 2000; Mikulincer et al., 2003). Along with the mother, it is important for attachment that the father creates a safe environment for the child to explore the environment (Tüzün & Sayar, 2006), protects, cares and meets the emotional needs of the child for attachment (Keskin & Çam, 2007). Even if fathers are not actively involved with their children, their presence provides support to the mother and children's needs. On the other hand, fathers' interactions with their children, the emotional relationships they establish and their effective role modeling behaviors are as important as mother's behavior and closeness (Harris et al., 1998). Concordantly, it is very important for fathers to be more involved in children's lives by meeting their care, attention and emotional needs as well as responding to their economic needs (Kuzucu, 2011) and to spend of high quality, healthy, sufficient and consistent time together for attachment.

Early attachment experiences and innate characteristics shape the approach to all relationships. As in any relationship, father-child attachment is a two-way process (Rees, 2005). A healthy and secure relationship between the child and the caregiver constitutes a positive place for the following years. If this relationship is unhealthy and insecure, it may cause problematic attachment (Erden, 2014). Meanwhile establishing and maintaining closeness with the child elicits feelings of security and love, interruptions in the relationship lead to anxiety, anger or sadness (Hazan & Shaver, 1994). According to Mikulincer (1995), securely attached individuals seek social support when they need it and use positive coping methods to regulate their emotions. In addition, the fact that the caregiver is accessible and comforting when called enables them to have repeated experiences with this person. Insecurely attached individuals, on the other hand, resort to less positive coping methods and are less able to regulate their emotions. The fact that

they have had experiences in which their requests for closeness are rejected or responded inconsistently is effective in this (Fearon et al., 2010). Secure attachment to the primary caregiver is associated with high levels of social competence and peer acceptance. Insecure attachment, on the other hand, functions as a precursor to peer rejection as well as negative interactive emotions and behaviors such as hostility, anger, aggression, lack of assertiveness, low self-confidence and tendency to be easily disappointed (Coleman, 2003). In this context, children's type of attachment to their fathers affects the relationships they will establish throughout their lives.

When children are securely attached to both mother and father, they are not only more socially responsive, but it is also seen that a secure attachment with the father can help prevent the negative consequences that may occur when children are insecurely attached to their mothers (Akande, 1994). Especially boys learn by observing their fathers and modeling their problem-solving strategies, vocabulary and other behaviors (Williams & Radin, 1999). Accordingly, when the studies investigating the attachment between the child and the father are examined, the effect of attachment on the child is seen. Thirty-five father-child dyads participated in the study examining the relationship between preschool children's attachment to their fathers and children's making friends. As a result of the study, it was determined that children's secure attachment with their fathers positively affected their making friends (Verissimo et al., 2011). As a result of a longitudinal study on the effects of father involvement on children's developmental outcomes, it was found that active and regular father involvement in the child's life reduced the child's negative behaviors and positively affected cognitive development (Sarkadi et al., 2008). In a study examining the relationship between the Stranger Situation Experiment and the sociability of 86 infants living in Kibbutz, it was observed that securely attached children were more social and friendly (Sagi et al., 1986). In the study examining the relationship between father-child attachment and caring for and interacting with their children, 49 fathers participated. In the study, fathers' thoughts and feelings about other aspects of fatherhood including parent-child attachment, socialization and friendship were obtained. It was found that fathers as attachment figures feel valued when they can effectively reassure and comfort a distressed child, enjoy one-to-one interaction as playmates and caregivers, and encourage their children's curiosity while acting as a protector (Bretherton et al., 2005). 60 fathers took part in Caldera's (2004) study examining the relationship between father involvement and father-infant attachment. As a result of the study, it was observed that fathers who were more involved in infant care realized a secure attachment with their infants. In addition, fathers who sensitively support children's play are more likely to have securely attached children (Hazen et al., 2010). In this sense, mutual love, communication and harmony during play gain importance, as the lack of play and safe, stable, nurturing relationships in the child's life can negatively affect the learning of social behaviors (Yogman et al., 2018). In addition to care and play, the emotional needs of the child should also be met in a timely and adequate manner. The child's first experience of emotions takes place in the family environment and the family plays an influential role in the development of the child's emotional understanding. As family experiences offer rich avenues for emotional experiences, the quality of interaction between parents and children influences the development of children's emotional understanding. In terms of attachment, parent-child attachment is very important for children to learn about themselves and others. A secure attachment relationship seems to be important in developing emotional understanding (Laible & Thompson, 1998). In this context, a healthy and close relationship between father and child positively affects the child's realization of a secure attachment and his/her relationships with strangers (Soysal et al., 2005).

When the literature on father and child attachment is examined, it is seen that attachment between infant and father; the relationship between father involvement and infant-father attachment; father-child attachment security in early childhood; father involvement in the first three years in order to understand the early father-child attachment relationship, the relationship between father sensitivity and father-child attachment security; the relationship between father involvement and father-child attachment security; father involvement, father-child relationship and attachment in the early years; father-infant attachment status and factors affecting this status; the contribution of early father-child attachment relationship to children's social competence with preschool peers; the relationship between paternal depression and father-infant attachment; the relationship between child-father attachment and behavioral problems in

early childhood; paternal depression and attachment levels (Aydın Kartal & Erişen, 2020; Brown et al., 2007; Brown et al., 2018; Brown et al., 2012; Cabrera, 2019; Caldera, 2004; Cox et al., 1992; Deneault et al., 2021; Ertekin Pınar & Özbek, 2022; Fernandes et al., 2020; Işık & Egeliolu Cetişli, 2020). When the literature on the time spent by fathers and children together is examined, it is seen that the relationship between fathers' working hours and the time they spend with their children; the participation of fathers with preschool-age children in children's play and care; the time fathers spend with their families in the United Kingdom; fathers' perceptions about the quality of the time they spend with their children aged 3-6; the opinions of fathers whose children attend preschool education institutions about their time spent with their children; the relationship between the time fathers spend with their children and children's cognitive functions (Brown et al., 2011; Cano et al., 2019; Hook, 2012; Jia & Schoppe-Sullivan, 2011; Tezel Şahin vd., 2017; Türkoğlu et al., 2013). It has been determined that studies on father involvement and time spent together are intensive, while studies on father-child attachment and time spent with children during workdays and vacation days are quite limited. In this context, it is thought that determining the experiences of fathers of children with secure and insecure attachment about the time they spend with their children during workdays and vacation days will contribute to the field. Accordingly, the main purpose of the study is to examine the experiences of the fathers of securely and insecurely attached children about what they do when they spend time with their children during working days and vacation days. In line with the main purpose of the study, answers to the following questions were sought:

-How do fathers of securely attached children spend time with their children during workdays and vacation days?

-How do fathers of insecurely attached children spend time with their children during workdays and vacation days?

Method

Research Model

The research was conducted using a case study, one of the qualitative research methods. A case study was used to examine in depth the views of the fathers of securely and insecurely attached children on what they do when they spend time with their children during workdays and vacation days. In this sense, the case study helps to focus in depth on a specific issue within a limited system and to provide a holistic perspective on a situation (Brown, 2008). In addition, it is tried to determine how they affect this situation and how they are affected by it (Yıldırım & Şimşek, 2016).

Study Group

The study group of the research included 5-6-year-old children attending preschool education and their fathers, who were selected through criterion sampling from purposeful sampling methods in the 2021-2022 academic year. Totally 20 fathers, including 10 fathers whose children were securely attached to them and 10 fathers whose children were insecurely attached to them, constituted the study group. Children's attachment types to their fathers were determined using the Toy Story Completion Test adapted into Turkish by Uluç (2005). Interviews were conducted with the fathers of the children whose attachment types were determined. People who had certain characteristics with the criteria decided for the research were determined using criterion sampling (Büyüköztürk et al., 2018). The criterion for participation in the study group was based on children's secure and insecure attachments and working fathers determined according to attachment types. Demographic information about children and fathers are given in Table 1.

Table 1.
Demographic Information on Children and Fathers

Demographic Characteristics		F
Gender of the Child	Girl	7
	Male	13
	Total	20
Number of Children in the Family	1	3
	2	12
	3	4
	4	1
	Total	20
Child Birth Order	1	11
	2	7
	3	1
	4	1
	Total	20
Father's Education Status	Primary School	4
	Middle School	3
	High School	3
	License	9
	Postgraduate	1
	Total	20
Father Age	29-39	15
	40-49	5
	Total	20
Father Occupation	Officer	11
	Worker	6
	Farmer	2
	Tradesmen	1
	Total	20

When Table 1 is examined, it is seen that more than half of the children are male, more than half of the families have two children, more than half of the children are the oldest child, almost half of the fathers are licence graduates, the majority of the fathers are between the ages of 29-39, and more than half of the fathers are civil servants.

Fathers of securely attached children work an average of 40 hours on weekdays and 3.1 hours on weekends, totaling 43.1 hours on average. On the other hand, fathers of insecurely attached children work an average of 43.2 hours on weekdays and 5.8 hours on weekends for a total average of 49 hours. In this sense, it is seen that the average working hours of the fathers of securely attached children are less than the fathers of insecurely attached children both on weekdays and weekends.

Data Collection Tools

A demographic information form and a semi-structured interview form were used as data collection tools in the study. The demographic information form included information on the gender and birth order of the children, and the number of children, education level, age, occupation, and time spent at work of the fathers. The semi-structured interview form prepared by the researchers consisted of 8 open-ended questions. The interview questions were prepared to be related to attachment. In this direction, it was tried to determine both attachment and fathers' experiences regarding the time they spent with their children during workdays and vacation days. Two experts in the field were consulted for the interview questions. After the necessary arrangements were made, a pilot study was conducted with two fathers. Two of the interview questions are given below as examples.

- 1) How do you spend time with your child when you come home on working days?
- 2) How do you spend time with your child during your vacation days?

Data Collection and Analysis

For the research, ethical approval numbered 310269 was obtained from the Scientific Research and Publication Ethics Committee of Çukurova University in the Field of Social and Human Sciences. In addition, the research was conducted with the permission of the Kahramanmaraş Provincial Directorate of National Education. While collecting the data of the study, epidemic rules were observed. The data were collected in the second semester of the 2021-2022 academic year. The school administration was informed about the study and data collection started after obtaining informed consent from the families. Children were informed about the study, it was stated that they could leave the study whenever they wanted, and an environment was created to make them feel comfortable and safe. Interviews were conducted by determining the times when the fathers were available and demographic information was also obtained. Fourteen fathers were interviewed in the teachers' lounge, one father was interviewed in his own home, and five fathers were interviewed via telephone due to pandemic conditions and working hours. The individual interviews lasted an average of 20 minutes with fathers whose children were securely attached and 17 minutes with fathers whose children were insecurely attached. The interviews were recorded with the permission of the fathers and then the transcripts were transferred to the computer. Content analysis method was used to analyze the data. Content analysis is to bring together similar data around defined concepts and themes and to interpret them in order to increase their comprehensibility (Yıldırım & Şimşek, 2016). In accordingly, codes were reached through content analysis and themes were created from the codes. The responses given by the fathers were recorded without any changes and given as direct quotations under the table. While the names of the securely attached fathers begin with the letter "s", the first letter of the word "secure" to express secure attachment, the names of the insecurely attached fathers begin with the letter "i", the first letter of the word "insecure". The names of fathers with secure attachment were coded as "Sabri, Sadık, Süleyman, Sami, Salih, Sarp, Sedat, Selim, Seyhan, Sinan", while the names of fathers with insecure attachment were coded as "İsmet, İstemi, İhsan, İteriş, İbrahim, İdris, İlyas, İsmail, İnal, İskender" and their real names were kept confidential.

Various strategies were determined for the validity and reliability of the study. Experts' feedback on the interview questions of the study was received, and then pilot interviews were conducted and the interview questions were finalized. At the end of the interviews with the participants, feedback was given by the researchers at the end of the interview regarding their answers and participant confirmation was obtained. In this sense, expert review and participant confirmation were included to ensure the validity of the study. The consistency between the data collected in qualitative research and the results of the study makes the study reliable. The method followed in the research, the definition of the participants, the views of the participants and the detailed explanation of the data collection process make it transferable. In this study, consistency was ensured between the data and results obtained, the method followed, the participants, the data collection process were explained in detail, and the opinions of the participants were quoted and presented in tables without changing them. This made the study reliable (Merriam, 2018).

Findings

In line with the sub-objectives, the findings obtained from this study are given under the title of findings on the fathers of children with secure and insecure attachment spending time with their children during workdays and vacation days. While explaining the findings, sample quotations from the participants' opinions are presented below the tables.

1. Findings on the Fathers of Securely and Insecurely Attached Children's Spending Time with Their Children on Workdays and Vacation Days

The themes and codes for the fathers of securely and insecurely attached children's spending time with their children during workdays and vacation days are presented in Table 2.

Table 2.
Fathers of Securely and Insecurely Attached Children's Spending Time with Their Children on Working Days and Vacation days

Theme	Sub Theme	Code	S	I
On Working Days	Domestic Activities	Playing games together	10	6
		Satisfying emotional needs	10	5
		Maintenance	8	3
		Making an activity	6	5
		Chatting	4	2
		Watching television	3	-
		Teaching prayers	1	2
	Total (f: 65)		42	23
	Activities Outside the Home	Going to the playground	5	2
		Visiting relatives	3	2
		Going to the shopping	3	1
		Total (f: 16)		11
	On Vacation Days	Domestic Activities	Maintenance	8
Satisfying emotional needs			6	4
Making an activity			4	1
Playing games together			2	4
Chatting			2	1
Watching television		1	1	
Total (f: 37)			23	14
Activities Outside the Home		Visiting relatives	6	3
		Going to the playground	6	4
		Going to the dinner	5	1
		Playing games together	5	2
		Going to the mall	3	2
		Going to the open spaces	2	4
	Cultural event	2	-	
Sport event	2	-		
Total (f: 47)		31	16	

*S: The first letter of the word "secure", which indicates a secure attachment

I: The first letter of the word "insecure", which indicates a insecure attachment

When Table 2 is analysed, it is seen that there are two sub-themes related to the fathers of children with secure and insecure attachment. It is understood that the first of these is domestic activities during working days. Regarding domestic activities, all of the fathers of securely attached children (10/10) and more than half of the fathers of insecurely attached children (6/10) stated that they played games with their children. The fathers expressed the following opinions:

Süleyman: We play games according to his wishes. We try to do whatever he wants, whatever he wants to do, we try to do something in that direction. We allocate time, if you don't allocate time, it doesn't work because children need something in the house and we need to respond to that as parents. I mean, they already play a game for five minutes or ten minutes, if it's a game they like, they can extend it, they get bored, you say let's move on to another game.

Sarp: We usually play ball inside the house.

İnal: The one he wants the most is hide and seek, we play everything in the evening when we are going to bed, he can't get enough of it. Then he says, "Dad, let's play ten or twenty more hide and seek." I say, "I'm tired, I'm going to bed." He says, "I'm tired, I'm going to go to bed." I give him five or ten numbers.

İsmet: We play games together, for example, they have cars, we play car games with their cars. Tinkering, the car breaks down, we fix the car.

All (10/10) of the fathers of securely attached children and half (5/10) of the fathers of insecurely attached children stated that they met the emotional needs of their children within the scope of domestic activities during working days. The opinions of the fathers are as follows:

Sami: Firstly, I greet my child with a smiling face. After that, I ask him excitedly about what they did at school. But I always say this to my child, I say it manytimes.

Seyhan: For example, he loves to to lie on the sofa with me and he is fond of this. He has been on my lap since he was young, I throw him in the air, I love him, I kiss him, I tell him I love him. I call her daddy's rose, I say I miss you today and he says I tell him.

İstem: After I wash my hands and face, come here, son, let me give you a kiss, he comes and hugs you. When he cries, I say, "Son, what happened, did something happen?" When he cries, he also tells me, "Don't worry, it won't happen today, it will happen tomorrow." I console him, hug him, and sometimes I get angry. If he gets scared at night, I tell him not to be scared, son, or when he says "I'm scared, come to me", I immediately go to him, I hug him.

İbrahim: Of course I hug, I mean we do that. They say love and respect for the child, you know, after that, because after all, you are leaving home, for example, you miss them. Of course, just now, for example, he came and hugged my knee and said "Dad, welcome home".

Majority (8/10) of the fathers of securely attached children and three (3/10) of the fathers of insecurely attached children stated that they took care of their children. The opinions of the fathers are presented below:

Selim: I cut your nails. His mother gives him a bath. I change his clothes. I change his clothes, sometimes when he gets his clothes wet, I change his undershirt or change his tights.

Sami: Of course I'll him a bath, we dress him immaculately.

İsmail: I dress them for bed. I dress them daily, we brush our teeth together. I give take a bath, he wants me to do it. Especially when I take him to the barber for a shave, he wants it more, he tells that father his do it.

In addition, more than half (6/10) of the fathers of securely attached children stated that they did activities with their children, almost half (4/10) stated that they chatted with their children, some (3/10) stated that they watched television together and one father (1/10) stated that he taught prayers. Almost half (5/10) of the fathers of insecurely attached children stated that they did activities with their children, two of the fathers (2/10) stated that they taught their children prayers, and two of the fathers (2/10) stated that they chatted. The opinions of the fathers are given below:

Salih: We do coloring and painting, for example, we do it together, he does it and I supervise him. We study math a bit.

Sabri: We chat with him about, how was school, was it good, son, did you like school today, and so on.

Sedat: Some days I say I'm tired, we turn on the TV and watch TV.

İdris: We had book readings in his room where we could spend time with him.

İnal: I mean, I ask what they did at school today, what they learned. And he tells me about them.

Within the scope of domestic activities of the fathers of securely attached children, it was found that all of the fathers played games with their children, all of the fathers met the emotional needs of their children, the majority of the fathers took care of their children, more than half of the fathers did activities with their children, almost half of the fathers chatted with their children, some of the fathers watched television with their children and one father taught prayers to his child. From this point of view, it can be

stated that fathers play games, develop emotionally close relationships, take care of their children, do activities, chat, watch television and teach prayers.

It was observed that more than half of the fathers of insecurely attached children played games with their children at home, half of the fathers met the emotional needs of their children, half of the fathers did activities with their children, three fathers took care of their children and two fathers taught their children prayers. Accordingly, it can be said that fathers of children with insecure attachment spend time at home during work days with activities such as playing games, meeting emotional needs, doing activities, caring for their children, and teaching prayers.

The second sub-theme regarding the fathers of securely and insecurely attached children's spending time with their children during working days was activities outside the home. Half (5/10) of the fathers of securely attached children stated that they went to the playground as activities outside the home on working days, while two fathers (2/10) of insecurely attached children stated that they went to the playground. The comments of the fathers who said that they performed activities outside the home by going to the park on working days are as follows:

Selim: With our child, we take them downstairs, we take him to the park.

Seyhan: Mostly outside of home.

Süleyman: We already have a park near to our house in line with our means and in line with our child's request. We go to the park, he wants the park very much.

İdris: Well, usually in the a park as much as we have time.

Regarding activities outside the home during working days, three (3/10) of the securely attached fathers stated that they visited relatives and three (3/10) of them went shopping, two (2/10) of the insecurely attached fathers stated that they visited relatives and one father (1/10) stated that he went to the shopping center with his child. The opinions of the fathers are presented below:

Sedat: There are visits to relatives and that's how it happens when I come home from school.

Sinan: After we pick them up from school, we buy them if we have need outside.

İsmail: We go to visiting when I come in the evenings.

It is seen that half of the fathers of securely attached children go to the playground with their children, some of the fathers visit relatives with their children, and some of the fathers go shopping with their children. Accordingly, it can be said that fathers go to the playground, visit relatives and go shopping with their children.

It is understood that two of the fathers of insecurely attached children visited relatives with their children, two fathers went to the playground with their children, and one father went to the shopping center with his child. From this point of view, it can be stated that fathers of children with insecure attachment visit relatives outside the home, go to the park, and go to the shopping center on working days.

Regarding the second sub-theme, domestic activities during the vacation days, the majority of the fathers of securely attached children (8/10) stated that they took care of their children, while three fathers of insecurely attached children (3/10) stated that they took care of their children. The opinions of the fathers who stated that they spent time taking care of their children at home during the vacation days are given below:

Sadık: I cut his nails, comb his hair, take care of him as much as I can.

Sinan: I usually shine their shoes. I usually buy clothes and change them if they get dirty. In the evenings, when they sweat a lot, their mother sends them clothes and I change them extra in the car.

İnal: Of course, most of it is on me, I do it more than her mother.

İdris: When I am at home, I try to fulfill every need of my children and what they want from me.

It is seen that more than half (6/10) of the fathers of securely attached children met the emotional needs of their children, while almost half (4/10) of the fathers of insecurely attached children met the emotional needs of their children. The opinions of the fathers are as follows:

Süleyman: Since this question is a very emotional question, let me answer it like this. Let's not divide it into weekends and weekdays. I think that my children get five hundred percent efficiency from me emotionally, both day and night. I mean, this is the most clear point I can talk about. Emotionally, I am a father who is very fond of his children. After we talk about how are you doing, how did you do today, how was your school day, how was your work, they don't allow us to wash our hands and face, so I let them go because they are waiting for me until the evening.

Sarp: Again, every morning when he wakes up, there are kisses and hugs. On weekends, they wake up early and come to us, whoever gets up first comes first. But on weekends they wake up late, sometimes we go to their bed. We hug each other every night when we go to sleep, it doesn't matter on weekdays or weekends. They kiss us, we kiss them, we wish them good night, God rest their souls.

İlyas: We are always arm in arm with my daughter. She never leaves when I am at home. If she gets scared at night, I put her to sleep next to me, if she is crying, I tell her not to cry, I take her in my arms.

It was observed that almost half (4/10) of the fathers of securely attached children did activities with their children, two (2/10) of the fathers chatted with their children, two (2/10) of the fathers played games with their children, and one (1/10) of the fathers watched television with their children, while almost half (4/10) of the fathers of insecurely attached children played games with their children, one (1/10) of the fathers did activities with their children, one (1/10) of the fathers watched television with their children, and one (1/10) of the fathers chatted with their children. The fathers made the following comments:

Sedat: Sometimes we play with their toy cars at home. Sometimes we turn on cartoons on TV and watch cartoons together.

Salih: As I said, last time it was like this again, you know, math exercises, to prevent distraction for their development. We used papers, paper bags, cardboards, cardboards, I mean cardboards, at that time we did a lot of things to develop manual skills, I mean we did a lot of things with adhesives, buttons and so on.

İstemi: There would be hide and seek or something like that. After that, I'll do my best, like hide-and-seek or when he is interested at that moment and says, "Dad, I want to play this," I'll do my best.

It is understood that the majority of the fathers of securely attached children took care of their children at home, more than half of the fathers met the emotional needs of their children, almost half of the fathers did activities with their children, two of the fathers chatted with their children, two of the fathers played games with their children, and one father watched television with his child. In this respect, it can be said that fathers spend time at home on vacation days caring for their children, meeting their emotional needs, doing activities with them, chatting and watching television.

It was observed that almost half of the fathers of insecurely attached children played games with their children, almost half of the fathers met the emotional needs of their children, three fathers took care of their children, one father did activities with his child, one father watched television with his child, and one father chatted with his child. In this respect, it can be stated that fathers of insecurely attached children spent time with their children during the vacation days in the form of playing games, meeting emotional needs, caring for their children, doing activities, watching television and chatting.

More than half (6/10) of the fathers of securely attached children stated that they visited relatives and more than half (6/10) of the fathers spent time at the playground as activities outside the home during the vacation days, while almost half (4/10) of the fathers of insecurely attached children stated that they went to the playground and three fathers (3/10) stated that they visited relatives with their children. The

opinions of the fathers who spent time visiting relatives and going to the playground on vacation days are presented below:

Sinan: On vacation days, we spend time with my father at least once since I usually live in a different province.

Sedat: I take the child to the park or to visit. I try not to stay at home that day. In other words, I always try to take the child somewhere on my vacation days.

Seyhan: I mean, usually our favorite thing is the park, we also go somewhere here because our relatives are here.

İbrahim: Sometimes I take him to the park. He says dad take me to the park.

İsmail: We'll go to the park, I'm careful, I'm not leave from their side in case something happens.

İstemi: Well, sometimes we go to grandparents, and then we go to my sister's family and so on, as long as we have the opportunity.

Half (5/10) of the fathers of securely attached children stated that they spent time outside the home during the vacation days in the form of activities such as going to dinner with their children, half (5/10) of the fathers stated that they spent time outside the home in the form of activities such as playing games with their children, two fathers (2/10) whose children were insecurely attached stated that they played games with their children, and one father (1/10) stated that he went to dinner with his child. The comments of the fathers who went to dinner and played games with their children on vacation days are as follows:

Sabri: We are going to a city, we say, "Dad, buy me doner," and we go out, for example, to a doner shop or a restaurant. We sit down and eat.

Sarp: I will be an active participant and he will want to play with me. It depends on the spontaneity of the moment.

Some of the fathers (3/10) of securely attached children stated that they went to the shopping center with their children, two of the fathers (2/10) stated that they went to open spaces with their children, two of the fathers (2/10) stated that they went to cultural activities with their children, and two of the fathers (2/10) stated that they did sports activities with their children. Four fathers (4/10) whose children had insecure attachment stated that they went to open spaces with their children, and two fathers (2/10) stated that they went to the shopping center with their children. The opinions of the fathers are presented below:

Süleyman: We make programs with my family that day on Saturday evening. I ask them what we should do tomorrow. Let's go to the movies, let's go to the bazaar, let's eat corn, and so on. On Sunday we are definitely out.

Sami: It depends on the weather. Because children don't want to spend time at home, they want to go outside. There are certain activities we do especially when the weather is good. I mean, for example, there was a children's theater that day on Saturday.

İskender: At the weekend we do activities, maybe a picnic.

İsmet: For example, we go to visits out of the province, for example to the zoo outside the province.

It is seen that more than half of the fathers of securely attached children visited relatives with their children, more than half of the fathers went to the playground with their children, half of the fathers went to dinner with their children, half of the fathers played games with their children, three of the fathers went to the shopping center with their children, two fathers went to open spaces with their children, two of the fathers did sports activities with their children, and two of the fathers went to cultural activities with their children. In this respect, it can be stated that the fathers of securely attached children play

games, visit relatives, go to the playground, dinner, shopping center, open spaces, cultural activities and sports activities on vacation days.

Four of the fathers of children with insecure attachment stated that they spent time outside the home during the vacation days as going to the playground, four fathers went to open spaces, three fathers visited relatives, two fathers played games, two fathers went to the shopping center, and one father went to dinner. In this respect, it can be said that the fathers of insecurely attached children go to playgrounds, go to open spaces, visit relatives, play games, go to the shopping center, and go out to eat as activities outside the home on vacation days.

Discussion & Conclusion

The aim of this was to examine the experiences of fathers of children with secure and insecure attachment regarding the time they spend with their children during work and vacation days. As a result of the study, it was observed that fathers spent time with their children both inside and outside the home on working and vacation days. It was found that the fathers did more indoor activities with their children on working days, while they did more outdoor activities on vacation days and the activities on vacation days were more diverse. In this respect, it was concluded that the fathers of securely attached children played games with their children at home on work days, shared emotionally with their children, took care of their children, did activities with their children, chatted with their children, watched television and taught their children to pray. It was also found that fathers went to the playground with their children, visited relatives and went shopping. In this sense, it can be said that fathers spend more time at home with their children on working days. It was found that fathers of securely attached children spent time with their children at home during the vacation days with activities such as taking care of their children, meeting their emotional needs, chatting with them, doing activities and watching television, and spent time outside the home during the vacation days with activities such as playing games, visiting relatives, going to parks, dining, shopping centers, open spaces, cultural activities, and sports activities. When the literature was examined, similarly, in Kutluana and Şahan's (2021) study, it was observed that fathers with preschool children spent time with their children by doing activities such as playing games, going shopping, watching television, doing sports, reading books, going to the cinema and theater. In the study conducted by Aksoy and Tatlı (2019), it was found that fathers who spent more time with their children developed a more positive relationship with their children than fathers who spent less time. As seen in the results of the study, father-child relationship contributes to the development of attachment both on working days and on vacation days. Considering the time spent at work, fathers who choose to spend most of their vacation days with their children are able to convey a sense of closeness, trust, and care to their children that forms the basis of early childhood (Brown et al., 2018). As a matter of fact, according to Kennedy and Kennedy (2004), the realization of secure attachment is closely related to mutual interaction, meeting the child's needs such as emotional, care and protection, and providing a safe environment for the child to explore. In this context, the time that fathers allocate to their children during work and vacation days and how they spend this time are very important in terms of attachment. Considering that a child needs more than the physical presence of his/her father as stated by Jessee and Adamsons (2018), it can be argued that children with secure attachment playing games, chatting, doing activities, going to cultural and open spaces, meeting their emotional and care needs with their fathers allow them to use this time more qualitatively and is a very beneficial process in terms of attachment. In this study, it is thought that children who spent more time with their fathers realized secure attachment because of the positive and healthy relationship they established with their fathers. In addition, it is predicted that fathers creating a safe environment, providing a more caring, compassionate and close feeling, meeting the needs of protection, calming, exploration and playing help their children to realize secure attachment (Grossmann & Grossmann, 2020).

According to the other result of the study, it was observed that the fathers of children with insecure attachment spent time with their children at home during working days with activities such as playing games with their children, meeting their children's emotional needs, doing activities with their children, taking care of their children, teaching their children to pray, and spent time with their children outside

the home with activities such as visiting relatives, going to the playground, and going to the shopping center. It was found that fathers of insecurely attached children played games with their children at home, met their emotional needs, took care of their children, did activities with their children, watched television with their children, and chatted with their children during the vacation days. It was found that they spent time outside the home during the vacation days with activities such as going to playgrounds, going to open spaces, visiting relatives, playing games, going to shopping centers, and going out to eat. When the literature was examined, it was concluded that the shortening of working hours increased fathers' participation in childcare in a study on fathers' roles in childcare (Özcebe et al., 2011). As a matter of fact, in a study conducted with the spouses of fathers whose occupation is police work, it was observed that the reduction in the working hours of fathers allowed them to spend more time with their families, pay more attention to their children, take on more responsibilities of their children, establish healthy communication with their children, become emotionally closer, and increase their interactions with their spouses (Uzunbacak, 2017). It was concluded that fathers who work ten hours or more in a day cannot spare enough time for their children, they want to rest at home because they are tired and stressed from work, and they want to spend their vacation days for themselves (Çakırer Çalbayram & Platin, 2020). Bozok (2018) stated that fathers' long working hours and work fatigue negatively affect their participation in their children's lives. Although fathers of insecurely attached children engage in similar activities with the fathers of securely attached children, it is seen that these activities are more limited and fewer. The fact that the average working hours of the fathers of insecurely attached children are high can be argued as a factor affecting children's time and quality time with their fathers (Gray et al., 2004). Marquez et al. (2019) state that the first year of life is the key to developing an effective bond between father and child. In this respect, the fact that fathers are not sufficiently conscious and aware of the components that will ensure their presence in their children's lives and are not accessible at critical times may cause insecure attachment in children. In this sense, insecurely attached children's inability to spend time with their fathers and fathers' being stressed, tired and anxious due to their jobs cause children's care needs not to be fully met by their fathers (Ishii-Kuntz, 2013), their emotional development and mutual interactions to be negatively affected, inadequacy in terms of closeness and accessibility, and fathers to be negatively affected.

As a result, it can be stated that securely attached fathers spend more time with their children more than insecurely attached fathers, more roles in meeting their children's care, playing have and emotional needs, and engage in more diverse activities with their children. In the literature, it is emphasized that children have more access to their fathers at weekends than during the week, that they spend more time with their fathers, and that fathers participate in various activities other than play and close relationships (Yeung et al., 2001). As stated by Caldera (2004) fathers' involvement in the care of children positively affects attachment. In addition, fathers who are consistently sensible and sensitive make their children feel that they are valuable (Rees, 2005). In addition to fathers' employment status, it should not be ignored that other factors such as fathers' attitudes towards fatherhood (Pleck, 2007), social expectations and rules (Li, 2021) are also part of this process. In this sense, it is thought that fathers' being accessible, making children feel valued, responding to their children's needs, and what they do in the time they devote to their children make fathers a reliable figure.

Some suggestions were made in line with the findings obtained from the research. In this study, fathers' experiences were included. Research can be conducted to examine the experiences of mothers and children with secure and insecure attachment regarding the time spent by fathers and children together. It is recommended that teachers should conduct family involvement activities and school administrators should organize informative and awareness-raising meetings for fathers about ensuring that fathers can spend productive and effective time with their children and father-child attachment. In addition, fathers' working hours can be regulated by institutions and organizations. At the national level, the Ministry of National Education, universities and related organizations can prepare videos, short films and documentaries to draw the attention of the society on father-child attachment and fathers in working and home life.

Author Contribution Rates

The authors contributed equally to the study.

Ethical Declaration

All rules included in the “Directive for Scientific Research and Publication Ethics in Higher Education Institutions” have been adhered to, and none of the “Actions Contrary to Scientific Research and Publication Ethics” included in the second section of the Directive have been implemented.

Conflict Statement

The author declares no competing interests.

Türkçe Sürümü

Giriş

Değişen yaşam koşulları, çocuğa bakım verme, çocuğun gereksinimlerini karşılama, çocukla daha fazla etkileşim kurma ve nitelikli zaman geçirme konularında babaların üstlendiği sorumlulukları önemli bir şekilde etkilemektedir (Anliak, 2004; Pekel Uludağlı, 2017; Tezel Şahin & Özbey, 2009). Ekonomik, sosyal ve kültürel anlamda yaşanan bu değişimler nedeniyle babaların işte geçirdikleri zamanın yanında çocuklarının yaşamına katılacak zamanı da planlamalarını gerektirmektedir (Kuzucu, 2011). Bu durumda babaların çocuklarıyla geçireceği zamanın nitelikli olmasını sağlamaları, onların bakım, oyun, eğlenme, duygusal gereksinimleri vb. karşılamaları gerekmektedir. Ayrıca babaların, tatil günlerinde zamanlarını nasıl geçirecekleri konusunda daha fazla seçeneğe ve kontrole sahip olmaları özellikle bu zamanı çocuğuyla geçirmeyi isteyip istemedikleri açısından önem taşımaktadır (McBride vd., 2005). Bunun yanında babanın gündüz, gece veya farklı çalışma saatleri aile rutinlerini bozabilmekte, tüm aile üyelerinin aynı anda aynı yerde birlikte olmalarını engelleyebilmekte ve babaların işten sonra dinlenmeleri gereken süreyi azaltabilmektedir (Wight vd., 2008). Dolayısıyla babaların çocuğun birincil bakım vereni olarak harcadığı zaman miktarında çalışma zamanları belirleyici olmaktadır (Bonney vd., 1999; Reimer, 2015).

Baba ve çocuk arasında kurulacak olan bağlanmanın doğumla başladığı göz önüne alındığında çalışma zamanlarında ve tatil günlerindeki baba çocuk ilişkisi önem taşımaktadır. Çocukların doğumdan itibaren çevresiyle etkileşim hâlinde olmaları onların bilgi, beceri, davranış ve tutum kazanmalarını sağlamanın yanı sıra gereksinimlerini, ilgi, merak ve isteklerini karşılama imkânı da sağlamaktadır. Bu doğrultuda güvenli ve rahat bir ortamın varlığı önem taşımakla birlikte bu ortamı ilk olarak kendi ebeveynleri sunmalıdır. Bu anlamda bağlanma kuramı, ebeveyn-çocuk ilişkisinin nasıl ortaya çıktığına ve sonraki gelişimi nasıl etkilediğine dair bir açıklama sağlamakta (McLeod, 2009), insanlar arasındaki etkileşimi anlamının, anne ya da güven duyulan bir başka kişiye bağlanmanın, bebeklikten itibaren çocuğun yaşamını devam ettirmesindeki rolünü açıklamaktadır (Özgür, 2011). Lucassen ve diğerlerine (2011) göre bağlanma kuramının özünde, çocukların sadece annelerine değil, aynı zamanda onlarla düzenli olarak etkileşime giren baba, babaanne/anneanne ve dede gibi diğer bakım verenlere de bağlı oldukları yer almaktadır. İlk olarak, bağlanma figürleri ile yakınlığın sürdürülmesi amaçlanmaktadır. Her yaşta insan, ihtiyaç duyduğu zamanlarda bağlanma figürlerine yakınlık arama ve bundan zevk alma ve bu figürlerden ayrıldıktan sonra sıkıntı yaşama eğilimindedir. İkinci olarak bağlanma figürleri fiziksel ve duygusal olarak güvenli bir sığınak sağlar; sıkıntılarının hafifletilmesini kolaylaştırır ve bir destek ve rahatlık kaynağıdır. Son olarak bağlanma figürleri insanların dünyayı keşfedip öğrenebilecekleri, kendi kapasitelerini ve kişiliklerini geliştirebilecekleri güvenli bir temel sağlar. Bu işlevleri yerine getirerek, bir ilişki ortağı, güvenli bir bağlanma kaynağı hâline gelmektedir (Fraley & Shaver, 2000; Mikulincer vd., 2003). Annenin yanı sıra babanın da çocuğun çevresini keşfedebilmesi adına güvenli bir ortam meydana getirmesi (Tüzün & Sayar, 2006), koruması, bakım vermesi, duygusal gereksinimlerini karşılaması bağlanma için önemlidir (Keskin & Çam, 2007). Babalar çocukları ile aktif olarak ilgilenmese bile onların varlığı anneye ve çocukların gereksinimlerine destek sağlamaktadır. Öte yandan babaların çocuklarıyla yaptıkları, etkileşimleri, kurdukları duygusal ilişkiler ve etkili rol modelleme davranışları annenin davranışı ve yakınlığı kadar önemlidir (Harris vd., 1998). Bu anlamda babaların çocukların ekonomik gereksinimlerine cevap vermelerinin yanı sıra onların bakım, ilgi, duygusal gereksinimlerini de karşılayarak çocukların yaşamlarında daha çok yer almaları (Kuzucu, 2011) nitelikli, sağlıklı, yeterli ve tutarlı bir şekilde birlikte geçirilecek zaman bağlanma için oldukça önemlidir.

Erken bağlanma deneyimleri ve doğuştan gelen özellikler tüm ilişkilere yaklaşımı şekillendirmektedir. Herhangi bir ilişkide olduğu gibi baba-çocuk bağlanması da iki yönlü bir süreçtir (Rees, 2005). Çocuk ile bakım veren kişi arasında kurulan ilişkinin sağlıklı ve güvenli olması ilerleyen yıllar için olumlu bir yer teşkil etmektedir. Bu ilişkinin sağlıklı ve güvensiz bir yapıda olması ise bağlanmanın sorunlu olmasına neden olabilmektedir (Erden, 2014). Çocukla yakınlığın kurulması ve sürdürülmesi, güvenlik ve sevgi duygularını

ortaya çıkarırken, ilişkideki kesintiler endişeye, öfkeye veya üzüntüye yol açmaktadır (Hazan & Shaver, 1994). Mikulincer'e (1995) göre güvenli bağlananlar, gereksinim duyduklarında sosyal destek ararlar ve duygularını düzenlemek için olumlu başa çıkma yöntemlerine başvururlar. Ayrıca bakım verenin çağrıldığında ulaşılabilir ve rahatlatıcı olması bu kişiyle tekrarlayan deneyimler yaşamalarını sağlamaktadır. Güvensiz bağlananlar ise daha az olumlu başa çıkma yöntemlerine başvururlar ve duygularını düzenlemede daha az yeteneklidirler. Yakınlık isteklerinin reddedildiği veya tutarsız bir şekilde yanıtlandığı deneyimler yaşamış olmaları bunda etkilidir (Fearon vd., 2010). Birincil bakım verene güvenli bağlanma, yüksek düzeyde sosyal yeterlik ve akran kabulü ile ilişkilendirilmiştir. Güvensiz bağlanma ise düşmanlık, öfke, saldırganlık, girişkenlik eksikliği, düşük özgüven ve kolayca hayal kırıklığına uğrama eğilimi gibi olumsuz etkileşimli duygu ve davranışların yanı sıra akran reddinin öncüsü olarak işlev görmektedir (Coleman, 2003). Bu bağlamda çocukların babalarına bağlanma türü onların yaşamı boyunca kuracağı ilişkileri etkilemektedir.

Çocuklar hem anneye hem de babaya güvenli bir şekilde bağlandıklarında sadece sosyal olarak daha duyarlı olmakla kalmaz, aynı zamanda babayla kurulacak güvenli bir bağlanmanın çocukların annelerine güvensiz bir şekilde bağlanmaları durumunda ortaya çıkabilecek olumsuz sonuçların önlenmesine yardımcı olabileceği görülmektedir (Akanke, 1994). Özellikle erkek çocuklar, babalarını gözlemleyerek, problem çözme stratejilerini, kelime dağarcıklarını ve diğer davranışlarını modelleyerek öğrenirler (Williams & Radin, 1999). Bu doğrultuda çocuk ve baba arasında gerçekleşen bağlanmanın araştırıldığı çalışmalar incelendiğinde bağlanmanın çocuk üzerindeki etkisi görülmektedir. Okul öncesi dönemdeki çocukların babalarıyla olan bağlanmaları ile çocukların arkadaş edinmeleri arasındaki ilişkinin incelendiği çalışmaya 35 baba-çocuk ikilisi katılmıştır. Araştırma sonucunda çocukların babalarıyla olan güvenli bağlanmalarının arkadaş edinmelerini olumlu olarak etkilediği belirlenmiştir (Verissimo vd., 2011). Baba katılımının çocukların gelişimsel sonuçları üzerindeki etkilerine ilişkin boylamsal çalışmanın sonucunda, babanın çocuğun yaşamına aktif ve düzenli bir şekilde katılımının çocuğun olumsuz davranışlarını azalttığı, bilişsel gelişimini olumlu etkilediği tespit edilmiştir (Sarkadi vd., 2008). Kibbutzda yaşayan 86 bebeğin Yabancı Durum Deneyi ile sosyallikleri arasındaki ilişkinin incelendiği çalışma sonucunda ise güvenli bağlanmış çocukların daha sosyal ve arkadaş canlısı olduğu görülmüştür (Sagi vd., 1986). Baba-çocuk bağlanması ile çocuklarına bakım verme, etkileşim kurma arasındaki ilişkinin incelendiği çalışmaya 49 baba katılmıştır. Çalışmada babaların ebeveyn-çocuk bağlanması, sosyalleşme ve arkadaşlık dâhil babalığın diğer yönleri hakkındaki düşünceleri ve duyguları elde edilmiştir. Bağlanma figürleri olarak babaların, sıkıntılı bir çocuğa etkili bir şekilde güven verebildikleri ve rahatlatılabildikleri zaman kendilerini değerli hissettikleri, oyun arkadaşları ve bakım veren olarak birebir etkileşimden keyif aldıkları ve bir koruyucu görevi görürken aynı zamanda çocuklarının merakını teşvik ettikleri belirlenmiştir (Bretherton vd., 2005). Caldera'nın (2004) baba katılımı ile baba-bebek bağlanması arasındaki ilişkiyi incelediği çalışmasında 60 baba yer almıştır. Araştırmanın sonucunda bebek bakımına daha fazla katılım gösteren babaların, bebekleriyle güvenli bir bağlanma gerçekleştirdikleri görülmüştür. Ayrıca çocukların oyunlarını duyarlı bir şekilde destekleyen babaların güvenli bağlanmış çocuklara sahip olma olasılıkları daha yüksektir (Hazen vd., 2010). Bu anlamda çocuğun yaşamında oyun ve güvenli, istikrarlı, besleyici ilişkilerin eksik olması, sosyal davranışların öğrenilmesini olumsuz etkileyebileceği için oyun sırasındaki karşılıklı sevgi, iletişim ve uyum önem kazanmaktadır (Yogman vd., 2018). Bakım ve oyunun yanı sıra çocuğun duygusal gereksinimlerinin de zamanında ve yeterli bir şekilde karşılanması gerekmektedir. Çocuğun duygularla ilgili ilk deneyimi aile ortamında gerçekleşir ve aile, çocuğun duygusal anlayışının gelişiminde etkili bir rol oynar. Aile deneyimleri duygusal deneyimler için zengin yollar sunduğundan, ebeveynler ve çocuklar arasındaki etkileşimin kalitesi, çocukların duygusal anlayışlarının gelişimini etkilemektedir. Bağlanma açısından çocukların kendileri ve başkaları hakkında bilgi edinmelerinde ebeveyn-çocuk bağlanması oldukça önem taşımaktadır. Güvenli bir bağlanma ilişkisi duygu anlayışını geliştirmede önemli görünmektedir (Laible & Thompson, 1998). Bu bağlamda baba-çocuk arasında kurulan sağlıklı ve yakın ilişki çocuğun güvenli bir bağlanma gerçekleştirmesini ve yabancılarla olan ilişkilerini olumlu etkilemektedir (Soysal vd., 2005).

Baba ve çocuk bağlanması konusuna yönelik alanyazın incelendiğinde, bebek-baba arasındaki bağlanmanın; baba katılımı ve bebek-baba bağlanması arasındaki ilişkinin; erken çocukluk döneminde baba-çocuk bağlanma güvenliğinin; erken baba-çocuk bağlanma ilişkisini anlamak amacıyla ilk üç yıldaki

baba katılımının, baba duyarlılığı ve baba-çocuk bağlanma güvenliği arasındaki ilişkinin; baba katılımı ile baba-çocuk bağlanma güvenliği arasındaki ilişkinin; ilk yıllarda baba katılımı baba-çocuk ilişkisi ve bağlanmanın; baba-bebek arasındaki bağlanma durumu ve bu durumu etkileyen faktörlerin; erken dönem baba-çocuk bağlanma ilişkisinin çocukların okul öncesi akranlarıyla sosyal yeterliliklerine katkılarının; paternal depresyon ve baba-bebek bağlanması arasındaki ilişkinin; erken çocukluk döneminde çocuk-baba bağlanması ile davranış sorunları arasındaki ilişkinin; babalık depresyonu ile bağlanma düzeylerinin araştırıldığı görülmüştür (Aydın Kartal & Erişen, 2020; Brown vd., 2007; Brown vd., 2018; Brown vd., 2012; Cabrera, 2019; Caldera, 2004; Cox vd., 1992; Deneault vd., 2021; Ertekin Pınar & Özbek, 2022; Fernandes vd., 2020; Işık & Egelioglu Cetişli, 2020). Baba ve çocukların birlikte geçirdikleri zaman konusuna ilişkin alan yazını incelendiğinde, babaların çalışma saatleri ile çocuklarıyla harcadıkları zaman arasındaki ilişkinin; okul öncesi çağda çocuğu olan babaların çocukların oyun ve bakımına katılımının; Birleşik Krallıkta babaların ailesiyle birlikte geçirdiği zamanın; babaların 3-6 yaş aralığındaki çocuklarıyla geçirdikleri zamanın niteliğine dair algılarının; çocuğu okul öncesi eğitim kurumuna devam eden babaların çocuklarıyla vakit geçirme durumlarına ilişkin görüşlerinin; babaların çocuklarıyla geçirdikleri zaman ile çocukların bilişsel işlevleri arasındaki ilişkinin araştırıldığı görülmüştür (Brown vd., 2011; Cano vd., 2019; Hook, 2012; Jia & Schoppe-Sullivan, 2011; Tezel Şahin vd., 2017; Türkoğlu vd., 2013). Baba katılımı ve birlikte geçirilen zaman konularında yapılan çalışmaların yoğunlukta olduğu, baba-çocuk bağlanması ile iş ve tatil günlerinde çocuklarla geçirilen zaman konusundaki çalışmaların ise oldukça sınırlı olduğu belirlenmiştir. Bu bağlamda güvenli ve güvensiz bağlanan çocukların babalarının iş ve tatil günlerinde çocuklarıyla geçirdikleri zaman ile ilgili deneyimlerinin belirlenmesinin alana katkı sağlayacağı düşünülmektedir. Bu doğrultuda araştırmanın temel amacı, güvenli ve güvensiz bağlanan çocukların babalarının iş ve tatil günlerinde çocuklarıyla birlikte geçirdikleri zamanlarda neler yaptıklarına ilişkin deneyimlerinin incelenmesidir. Araştırmanın temel amacı doğrultusunda aşağıdaki sorulara yanıt aranmıştır:

-Güvenli bağlanan çocukların babaları iş ve tatil günlerinde çocuklarıyla nasıl zaman geçirmektedir?

-Güvensiz bağlanan çocukların babaları iş ve tatil günlerinde çocuklarıyla nasıl zaman geçirmektedir?

Yöntem

Araştırma Modeli

Araştırma nitel araştırma yöntemlerinden durum çalışması kullanılarak yürütülmüştür. Güvenli ve güvensiz bağlanan çocukların babalarının iş ve tatil günlerinde çocuklarıyla birlikte geçirdikleri zamanlarda neler yaptıklarına yönelik görüşlerinin derinlemesine incelemek amacıyla durum çalışması kullanılmıştır. Bu anlamda durum çalışması sınırlı bir sistem içindeki belirli bir konuya derinlemesine odaklanma, bir duruma bütünsel bir bakış açısı sağlamaya yardımcı olmaktadır (Brown, 2008). Ayrıca bu durumu nasıl etkiledikleri ve bundan nasıl etkilendikleri belirlenmeye çalışılır (Yıldırım & Şimşek, 2016).

Çalışma Grubu

Araştırmanın çalışma grubuna 2021-2022 eğitim-öğretim yılında amaçlı örnekleme yöntemlerinden ölçüt örnekleme yoluyla seçilmiş okul öncesi eğitime devam eden 5-6 yaşındaki çocuklar ve babaları katılmıştır. Çocukları kendilerine güvenli bağlanan 10 baba ve çocukları kendilerine güvensiz bağlanan 10 baba olmak üzere toplam 20 baba çalışma grubunu oluşturmuştur. Uluç (2005) tarafından Türkçeye uyarlanan Oyuncak Öykü Tamamlama Testi kullanılarak çocukların babalarına bağlanma türleri belirlenmiştir. Bağlanma türleri belirlenen çocukların babalarıyla görüşmeler gerçekleştirilmiştir. Araştırma için kararlaştırılan ölçüte sahip belirli özellikleri bulunduran kişiler ölçüt örnekleme kullanılarak belirlenmiştir (Büyüköztürk vd., 2018). Çalışma grubuna katılım ölçütü olarak çocukların güvenli ve güvensiz bağlanmaları ve bağlanma türlerine göre belirlenen çalışan babalar esas alınmıştır. Çocuklara ve babalara ilişkin demografik bilgilere Tablo 1'de yer verilmiştir.

Tablo 1.
Çocuklara ve Babalara İlişkin Demografik Bilgiler

Demografik Özellikler	F	
Çocuğun Cinsiyeti	Kız	7
	Erkek	13
	Toplam	20
Ailedeki Çocuk Sayısı	1	3
	2	12
	3	4
	4	1
	Toplam	20
Çocuğun Doğum Sırası	1	11
	2	7
	3	1
	4	1
	Toplam	20
Baba Öğrenim Durumu	İlkokul	4
	Ortaokul	3
	Lise	3
	Lisans	9
	Lisansüstü	1
Toplam	20	
Baba Yaşı	29-39	15
	40-49	5
	Toplam	20
Baba Mesleği	Memur	11
	İşçi	6
	Çiftçi	2
	Esnaf	1
	Toplam	20

Tablo 1 incelendiğinde çocukların yarısından fazlasının erkek olduğu, ailelerin yarısından fazlasının iki çocuklu olduğu, çocukların yarısından fazlasının en büyük çocuk olduğu, babaların yarıya yakınının lisans mezunu olduğu, babaların çoğunluğunun 29-39 yaş aralığında olduğu ve babaların yarısından fazlasının memur olduğu görülmektedir.

Güvenli bağlanan çocukların babaları, hafta içi ortalama 40 saat ve hafta sonu ortalama 3.1 saat çalışmakta olup toplam ortalama 43.1 saat çalışmaktadır. Güvensiz bağlanan çocukların babaları ise hafta içi ortalama 43.2 saat ve hafta sonu 5.8 saat olmak üzere toplam ortalama 49 saat çalışmaktadır. Bu anlamda güvenli bağlanan çocukların babalarının, güvensiz bağlanan çocukların babalarına göre hem hafta içi hem de hafta sonu ortalama çalışma süresinin daha az olduğu görülmektedir.

Kullanılan Veri Toplama Araçları

Araştırmada veri toplama aracı olarak demografik bilgi formu ile yarı yapılandırılmış görüşme formu kullanılmıştır. Demografik bilgi formunda çocukların cinsiyetine ve doğum sırasına, babaların ise çocuk sayılarına, öğrenim durumuna, yaşına, mesleğine, işte geçirdikleri süreye ilişkin bilgilere yer verilmiştir. Araştırmacılar tarafından hazırlanan yarı yapılandırılmış görüşme formu ise açık uçlu 8 sorudan oluşmaktadır. Görüşme soruları, bağlanma ile ilişkili olacak biçimde hazırlanmıştır. Bu doğrultuda hem bağlanma hem de babaların iş ve tatil günlerine ilişkin çocuklarıyla birlikte geçirdikleri zamana yönelik deneyimleri belirlenmeye çalışılmıştır. Görüşme soruları için alanında uzman iki kişinin görüşleri alınmıştır. Gerekli düzenlemeler yapıldıktan sonra iki baba ile pilot çalışma yapılmıştır. Aşağıda, görüşme sorularından ikisi örnek olarak verilmiştir.

- 1) Çalıştığınız günlerde eve geldiğinizde çocuğunuzla nasıl vakit geçiriyorsunuz?
- 2) Tatil gününüzde çocuğunuzla nasıl vakit geçiriyorsunuz?

Veri Toplanması ve Analizi

Araştırma için Çukurova Üniversitesi Sosyal ve Beşerî Bilimler Alanında Bilimsel Araştırma ve Yayın Etiği Kurulundan 310269 numaralı etik uygunluk onayı alınmıştır. Bununla birlikte Kahramanmaraş İl Millî Eğitim Müdürlüğü'nün izni doğrultusunda araştırma gerçekleştirilmiştir. Araştırmanın verileri toplanırken salgın kurallarına dikkat edilmiştir. Araştırmanın verileri 2021-2022 eğitim-öğretim yılı ikinci döneminde toplanmıştır. Okul yönetimi çalışma hakkında bilgilendirilmiş ve ailelerden aydınlatılmış onamlar alınarak veriler toplanmaya başlanmıştır. Çocuklara çalışma ile ilgili bilgiler verilerek, istedikleri anda çalışmadan ayrılacakları ifade edilmiş ve kendilerini rahat, güvende hissetmelerini sağlayacak bir ortam oluşturulmuştur. Babaların uygun olduğu zamanlar belirlenerek görüşmeler yapılmış ve bu esnada demografik bilgileri de alınmıştır. On dört baba ile öğretmenler odasında, bir baba ile kendi evinde, beş baba ile salgın koşulları ve çalışma saatleri dolayısıyla telefon aracılığıyla görüşülmüştür. Bireysel olarak yapılan görüşmeler çocukları kendisine güvenli bağlanan babalarla ortalama 20 dakika, çocukları kendisine güvensiz bağlanan babalarla ortalama 17 dakika sürmüştür. Babaların izni doğrultusunda görüşmeler kayda alınmış ardından dökümler bilgisayara aktarılmıştır. Verilerin analizi için içerik analizi yöntemi kullanılmıştır. İçerik analizi, birbirine benzer verileri belirlenmiş kavram ve temalar etrafında bir araya getirmek ve anlaşılabilirliğini arttırmak amacıyla yorumlamaktır (Yıldırım & Şimşek, 2016). Bu doğrultuda içerik analizi aracılığıyla kodlara ulaşılmış, kodlardan da temalar oluşturulmuştur. Babaların verdikleri yanıtlar herhangi bir değişiklik yapılmadan kaydedilmiş ve tablo altlarında doğrudan alıntılar şeklinde verilmiştir. Güvenli bağlanan babaların isimleri güvenli bağlanmayı ifade etmek için "secure" kelimesinin ilk harfi olan "s" harfi ile başlarken, güvensiz bağlanan babaların isimleri "insecure" kelimesinin ilk harfi olan "i" harfi ile başlamaktadır. Güvenli bağlanan babaların isimleri "Sabri, Sadık, Süleyman, Sami, Salih, Sarp, Sedat, Selim, Seyhan, Sinan", güvensiz bağlanan babaların isimleri "İsmet, İstemi, İhsan, İlteriş, İbrahim, İdris, İlyas, İsmail, İnal, İskender" biçiminde kodlanarak gerçek isimleri gizli tutulmuştur.

Çalışmanın geçerliği ve güvenilirliği hususunda çeşitli stratejiler belirlenmiştir. Çalışmanın görüşme sorularına ilişkin uzmanların dönütleri alınmış, ardından pilot görüşmeler yapılarak görüşme sorularına son şekli verilmiştir. Katılımcılarla yapılan görüşmelerde verdikleri cevaplara ilişkin görüşme sonucunda araştırmacılar tarafından geri bildirim yapılarak katılımcı teyidi alınmıştır. Bu anlamda çalışmanın geçerliğini sağlamak adına uzman incelemesine ve katılımcı teyidinde yer verilmiştir. Nitel araştırmalarda toplanan verilerle, çalışma sonuçlarının birbiriyle tutarlı olması çalışmanın güvenilir olmasını sağlamaktadır. Araştırmada izlenen yöntem, katılımcıların tanımlanması, katılımcıların görüşleri ve veri toplama süreci ayrıntılı bir şekilde açıklanması aktarılabilir olmasını sağlamaktadır. Bu çalışmada elde edilen veriler ve sonuçlar arasında tutarlılık sağlanmış, izlenen yöntem, katılımcılara, veri toplama sürecine detaylı bir biçimde yer verilmiş ve katılımcıların görüşleri değiştirilmeden alıntı yapılarak tablolar altında sunulmuştur. Bu da çalışmanın güvenilir olmasını beraberinde getirmiştir (Merriam, 2018).

Bulgular

Bu araştırmadan elde edilen bulgular alt amaçlar doğrultusunda, güvenli ve güvensiz bağlanan çocukların babalarının iş ve tatil günlerinde çocuklarıyla zaman geçirme durumlarına yönelik bulgular başlığı altında verilmiştir. Bulgular açıklanırken katılımcıların görüşlerinden örnek olacak alıntılar tablo altlarında sunulmuştur.

1. Güvenli ve Güvensiz Bağlanan Çocukların Babalarının İş ve Tatil Günlerinde Çocuklarıyla Zaman Geçirme Durumlarına Yönelik Bulgular

Güvenli ve güvensiz bağlanan çocukların babalarının iş ve tatil günlerinde çocuklarıyla zaman geçirme durumlarına yönelik tema ve kodlar Tablo 2'de sunulmuştur.

Tablo 2.

Güvenli ve Güvensiz Bağlanan Çocukların Babalarının İş ve Tatil Günlerinde Çocuklarıyla Zaman Geçirme Durumları

Tema	Alt Tema	Kod	S	I
İş Günlerinde	Ev İçi Etkinlikler	Birlikte oyun oynama	10	6
		Duygusal gereksinimini karşılama	10	5
		Bakımını yapma	8	3
		Etkinlik yapma	6	5
		Sohbet etme	4	2
		Televizyon izleme	3	-
		Dua öğretme	1	2
	Toplam (f: 65)		42	23
	Ev Dışı Etkinlikler	Oyun parkına gitme	5	2
		Akraba ziyareti	3	2
Alışverişe gitme		3	1	
Toplam (f: 16)		11	5	
Tatil Günlerinde	Ev İçi Etkinlikler	Bakımını yapma	8	3
		Duygusal gereksinimini karşılama	6	4
		Etkinlik yapma	4	1
		Birlikte oyun oynama	2	4
		Sohbet etme	2	1
		Televizyon izleme	1	1
	Toplam (f: 37)		23	14
	Ev Dışı Etkinlikler	Akraba ziyareti	6	3
		Oyun parkına gitme	6	4
		Yemeğe gitme	5	1
		Birlikte oyun oynama	5	2
		Alışveriş merkezine gitme	3	2
		Açık alanlara gitme	2	4
		Kültürel etkinlik	2	-
Spor etkinliği		2	-	
Toplam (f: 47)		31	16	

*S: Güvenli bağlanmayı ifade etmek için "secure" kelimesinin ilk harfi

I: Güvensiz bağlanmayı ifade etmek için "insecure" kelimesinin ilk harfi

Tablo 2 incelendiğinde güvenli ve güvensiz bağlanan çocukların babalarıyla ilgili olarak iki alt tema olduğu görülmektedir. Bunlardan ilkinin iş günlerinde ev içi etkinlikler olduğu anlaşılmaktadır. Ev içi etkinliklere ilişkin güvenli bağlanan çocukların babalarının tamamı (10/10), güvensiz bağlanan çocukların babalarının yarısından fazlası (6/10) çocuklarıyla birlikte oyun oynadıklarını belirtmiştir. Babalar şu görüşlerde bulunmuştur:

Süleyman: Kendisinin isteği doğrultusunda oyunlar oynuyoruz. Onu yani kendisi ne istiyorsa, kendisi ne yapmak istiyorsa o yönde yapmaya bir şeyler yapmaya çalışıyoruz. Zaman ayırıyoruz ayırmazsanız olmuyor çünkü çocuklar evin içinde bir şeyler ihtiyaç duyuyor ona anne baba olarak karşılık vermemiz gerekiyor. Yani zaten bir oyunu bir beş dakika on dakika oynuyor sevdikleri oyun olursa uzatabiliyorlar, sıkılıyor başka bir oyuna geçelim diyorsunuz.

Sarp: Genelde evin içinde top oynuyoruz.

İnal: En çok istediği saklambaç, akşam tam yatacağımız saatte her şeyi oynuyoruz oynuyoruz doymuyor. Ondan sonra baba diyor on tane, yirmi tane saklambaç oynayalım diyor, yorgunum yatacağım diyorum yok illa oynayalım oynayalım yine olmuyor beş tane on tane sayı veriyorum. Yoksa içinde kalacak, üzülecek öyle oynuyorum.

İsmet: Beraber oyun oynuyoruz mesela arabaları var arabalarıyla beraber arabacılık oynuyoruz onun deyimiyle. Tamircilik araba bozuluyor, arabayı tamir ediyoruz.

İş günlerinde ev içi etkinlikler kapsamında güvenli bağlanan çocukların babalarının tamamı (10/10), güvensiz bağlanan çocukların babalarının yarısı (5/10) çocuklarının duygusal gereksinimini karşıladıklarını ifade etmiştir. Babaların görüşleri şu şekildedir:

Sami: Bir defa çocuğumu güler yüzle karşılıyorum ben. Ondan sonra okulda neler yaptığını anlatıyor heyecanlı bir şekilde soruyorum ben. Ben ama şunu diyorum sürekli bunu çocuğa söylüyorum, seni ben çok seviyorum.

Seyhan: Mesela benimle kanepeyi açıp yatmayı çok seviyor o da bayılıyor. Küçüklükten beri kucağımda durur, havaya atarım, severim, öperim, sevdiğimi söylerim. Babasının gülü derim, seni özledim bugün derim o da ben de özledim der.

İstemi: Elimi yüzümü yıkadıktan sonra gel oğlum bir öpeyim seni ya işte kendisi de gelip sarılır. Ağladığında oğlum ne oldu bir şey mi oldu derim ağladığı zaman kendisi de söyler sen canını sıkma bugün olmaz yarın olur diye teselli ederim, sarılırım bazen de kızarım. Gece korkarsa korkma oğlum derim hemen veya ben korkuyorum yanıma gel dediği zaman hemen yanına varırım şey yaparım, sarılırım.

İbrahim: Tabi sarılırım yani şey yaparız. Çocuğa bir sevgi, saygı derler ya hani ondan sonra çünkü sonuçta evden gidiyorsun mesela özlüyorsun yani. Tabi şimdi daha demin mesela geldi dizime sarıldı baba hoş geldin diyor.

İş günlerinde ev içi etkinliklere ilişkin güvenli bağlanan çocukların babalarının çoğunluğu (8/10), güvensiz bağlanan çocukların babaların üçü (3/10) çocuklarının bakımını yaptıklarını dile getirmiştir. Babaların görüşleri aşağıda sunulmuştur:

Selim: Tırnaklarını keserim. Banyo işini annesi yaptırıyor. Üzerini değiştiririm. Kıyafetini değiştiriyorum bazen üstünü ıslattığı zaman atletini değiştiriyorum ya da alt taytı değiştiriyorum.

Sami: Tabi ki banyosunu yaptırırım, üstünü başını misal böyle tertemiz giydiririz.

İsmail: Yatarken giydiririm elbiselerini. Günlük giydiririm, dişlerimizi beraber fırçalarız. Banyo yaptırırım, benden çok istiyor yaptırمامı. Hele de tıraş, berbere götürdüğüm zaman daha çok istiyor babam yaptırın diyor.

Ayrıca iş günlerinde ev içi etkinlikler olarak güvenli bağlanan çocukların babalarının yarıdan fazlası (6/10) çocuklarıyla etkinlik yaptıklarını, yarıya yakını (4/10) çocuklarıyla sohbet ettiklerini, bir kısmı (3/10) birlikte televizyon izlediklerini ve bir baba (1/10) dua öğrettiğini ifade etmiştir. İş günlerinde ev içinde güvensiz bağlanan çocukların babalarının yarıya yakını (5/10) çocuklarıyla etkinlik yaptıklarını, babaların ikisi (2/10) çocuklarına dua öğrettiklerini, babaların ikisi (2/10) sohbet ettiklerini belirtmiştir. Babaların görüşlerine aşağıda yer verilmiştir:

Salih: Boyama yaparız, resim yaparız mesela beraber yaparız, o yapar ben başında dururum. Az biraz matematik çalışırız.

Sabri: Kendisiyle muhabbet ediyoruz, okul nasıl geçti, iyi miydi oğlum, sevdin mi bugün okulu falan o şekilde sohbetler ediyoruz.

Sedat: Bazı günlerde ben yorulduğum diyorum, televizyon açıp televizyon izliyoruz.

İdris: Onunla vakit geçirebileceğimiz kendi odasında kitap okumalarımız oldu.

İnal: Yani bugün okulda ne yaptın ne öğrendin diye onları sorarım. O da bana onları anlatır.

Güvenli bağlanan çocukların babalarının iş günlerinde ev içi etkinlikler kapsamında babaların tamamının çocuklarıyla oyun oynadıkları, yine babaların tamamının çocuklarının duygusal gereksinimlerini karşıladıkları, babaların çoğunluğunun çocuklarının bakımını yaptıkları, babaların yarıdan fazlasının çocuklarıyla etkinlik yaptıkları, babaların yarıya yakınının çocuklarıyla sohbet ettikleri, babaların bir

kısımının çocuklarıyla televizyon izledikleri ve bir babanın çocuğuna dua öğrettiği anlaşılmıştır. Buradan hareketle babaların oyun oynadıkları, duygusal olarak yakın ilişki geliştirdikleri, bakımını üstlendikleri, etkinlik yaptıkları, sohbet ettikleri, televizyon izledikleri ve dua öğrettikleri belirtilebilir.

İş günlerinde güvensiz bağlanan çocukların babalarının yarısından fazlasının ev içinde çocuklarıyla oyun oynadıkları, babaların yarısının çocuklarının duygusal gereksinimini karşıladıkları, babaların yarısı çocuklarıyla etkinlik yaptıkları, üç babanın çocuklarının bakımını yaptıkları ve iki babanın çocuklarına dua öğrettikleri görülmektedir. Bu doğrultuda güvensiz bağlanan çocukların babalarının iş günlerinde ev içinde oyun oynama, duygusal gereksinimi karşılama, etkinlik yapma, bakımını yapma, dua öğretme gibi etkinliklerle zaman geçirdikleri söylenebilir.

Güvenli ve güvensiz bağlanan çocukların babalarının iş günlerinde çocuklarıyla zaman geçirme durumlarına yönelik ikinci alt temanın ise ev dışı etkinlikler olduğu görülmektedir. İş günlerinde ev dışı etkinlikler olarak güvenli bağlanan çocukların babalarının yarısı (5/10) oyun parkına gittiklerini, çocukları güvensiz bağlanan iki baba (2/10) ise oyun parkına gittiklerini dile getirmiştir. İş günlerinde parka giderek ev dışı etkinlik gerçekleştirdiğini söyleyen babaların yorumları şunlardır:

Selim: Çocuğumuzla işte aşağı indiriyoruz, parka götürüyoruz.

Seyhan: Genelde evin dışında en çok park.

Süleyman: Yine imkânlarımızı doğrultusunda çocuğumuzun isteği doğrultusunda evimizin yanında da bir parkımız var zaten. Evimizin yanındaki parka gidiyoruz, parkı çok istiyor.

İdris: Ya şöyle genelde park şeklinde vakit bulduğumuz ölçüde.

İş günlerinde ev dışı etkinliklere ilişkin çocukları güvenli bağlanan babaların üçü (3/10) akraba ziyareti yaptıklarını, yine üçü (3/10) alışverişe gittiklerini, güvensiz bağlanan çocukların babalarının ikisi (2/10) akraba ziyareti yaptıklarını, bir baba (1/10) ise çocuğuyla alışveriş merkezine gittiğini belirtmiştir. Babaların görüşleri aşağıda sunulmuştur:

Sedat: Akraba ziyaretleri oluyor okuldan gelince bu şekilde oluyor.

Sinan: Okuldan aldıktan sonra dışarıda ihtiyacımız varsa onları alıyoruz.

İsmail: Ev gezmesine gidiyoruz akşamları geldiğimde.

Güvenli bağlanan çocukların babaların yarısının çocuklarıyla oyun parkına gittikleri, babaların bir kısmının çocuklarıyla akraba ziyareti yaptıkları, yine babaların bir kısmının çocuklarıyla alışverişe gittikleri görülmektedir. Bu doğrultuda babaların çocuklarıyla oyun parkına gittikleri, akraba ziyareti yaptıkları ve alışveriş yapmaya gittikleri söylenebilir.

İş günlerinde güvensiz bağlanan çocukların babalarının ikisinin çocuklarıyla akraba ziyareti yaptıkları, iki babanın çocuklarıyla oyun parkına gittikleri, bir babanın çocuğuyla alışveriş merkezine gittiği anlaşılmaktadır. Buradan hareketle güvensiz bağlanan çocukların babalarının iş günlerinde ev dışında akraba ziyareti yaptıkları, parka gittikleri, alışveriş merkezine gittikleri ifade edilebilir.

İkinci alt tema olan tatil günlerinde ev içi etkinliklere ilişkin güvenli bağlanan çocukların babalarının çoğunluğu (8/10) çocuklarının bakımını yaptıklarını, çocukları güvensiz bağlanan üç baba (3/10) ise çocuklarının bakımını yaptıklarını belirtmiştir. Tatil günlerinde ev içinde çocuklarının bakımını yaparak zaman geçirdiklerini ifade eden babalara ait görüşler aşağıda verilmiştir:

Sadık: Tırnağını keserim, saçını tararım, ilgilenirim elimden geldiği kadar.

Sinan: Genelde ben ayakkabılarını boyuyorum. Genelde kıyafet yedek alıyorum üstü başı kirlenirse değiştiriyorum. Akşamları çok terlediğinde annesi kıyafet gönderiyor arabada mesela değiştiriyorum.

İnal: Tabi çoğu benim üzerimde annesinden çok ben yapıyorum.

İdris: Evimdeyken çocuklarımın her ihtiyacını kendilerinin benden isteklerini yerine getirmeye çalışıyorum.

Tatil günlerinde ev içi etkinlik olarak güvenli bağlanan çocukların babaların yarıdan fazlasının (6/10) çocuklarının duygusal gereksinimini karşıladıkları, güvensiz bağlanan çocukların babaların yarıya yakınının (4/10) duygusal gereksinimini karşıladıkları görülmektedir. Babaların görüşleri şu şekildedir:

Süleyman: Bu soru çok duygusal bir soru olduğu için ona şöyle cevap vereyim. Hafta sonu hafta içi diye ayırmayalım. Gece de gündüz de çocuklarımın duygusal anlamda benden yani yüzde beş yüz verim aldığını düşünüyorum. Yani benim en net konuşacağım nokta budur. Duygusal anlamda ben çocuklarına çok düşkün bir babayımdır. Nasılsın iyi misin, bugün ne yaptın, okulun nasıl geçti diye, senin işin nasıl geçti diye muhabbeti yaptıktan sonra elimizi yüzümüzü yıkamaya izin vermiyorlar ben de salıyorum çünkü beni bekliyorlar akşama kadar

Sarp: Yine her sabah kalktığımda öpme, sarılma oluyor. Yine ihtiyaçlarıyla ilgileniyorum. Hafta sonları erken kalkarlar yanıma gelirler ilk kim kalkarsa o gelir. Ama hafta sonu geç kalkılıyor, bazen biz onların yatağına gidiyoruz. Hafta içi hafta sonu hiç fark etmez her akşam uyurken yine birbirimize sarılırız. Onlar öperler, biz öperiz iyi geceler, Allah rahatlık versin şeklinde temennilerde bulunuruz.

İlyas: Zaten kucak kucağız kızımın hep. Evde olduğum süre ayrılmaz. Gece korkup gelirse yanımda yatırırm, ağlıyorsa ağlama kızımın derim, kucağıma alırım.

Tatil günlerinde ev içinde güvenli bağlanan çocukların babalarının yarıya yakınının (4/10) çocuklarıyla etkinlik yaptıkları, babaların ikisinin (2/10) çocuklarıyla sohbet ettikleri, babaların ikisinin (2/10) çocuklarıyla oyun oynadıkları, bir babanın (1/10) ise çocuğuyla televizyon izlediği, güvensiz bağlanan çocukların babalarının yarıya yakınının (4/10) çocuklarıyla oyun oynadıkları, bir babanın (1/10) çocuğuyla etkinlik yaptığı, bir babanın (1/10) çocuğuyla televizyon izlediği, bir babanın (1/10) ise çocuğuyla sohbet ettiği görülmektedir. Babalar şu yorumlarda bulunmuşlardır:

Sedat: Ev içerisinde bazen oyuncak arabalarıyla oyun oynuyoruz. Bazen televizyonda çizgi film açıp birlikte çizgi film izliyoruz.

Salih: Dediğim gibi yine hani böyle işte matematik egzersizleri, gelişimine yönelik dikkat dağınıklığını engellemek için son zaman böyleydi. İşte keçe kâğıtları, kese kâğıtları, kartonlar yani mukavvalar o zaman çok el becerilerini geliştirmek için bayağı şey yaptık, yani yapışkanlar şunlar bunlar düğmeler falan filan bayağı bir şey yaptık.

İstemi: İşte saklambaç falan olur. Ondan sonra körebe gibi veya kendisinin o anda ilgilenip de baba bana ben bunu oynamak istiyorum dediği anda elimden geleni yaparım yani.

Tatil günlerinde güvenli bağlanan çocukların babalarının çoğunluğunun ev içinde çocuklarının bakımını yaptıkları, babaların yarıdan fazlasının çocuklarının duygusal gereksinimi karşıladıkları, babaların yarıya yakınının çocuklarıyla etkinlik yaptıkları, babaların ikisinin çocuklarıyla sohbet ettikleri, babaların ikisinin çocuklarıyla oyun oynadıkları, bir babanın ise çocuğuyla birlikte televizyon izlediği anlaşılmaktadır. Bu bakımdan babaların tatil günlerinde ev içinde çocuklarının bakımını yapma, onların duygusal gereksinimini karşılama, onlarla etkinlik yapma, sohbet etme ve televizyon izleme gibi etkinliklerle zaman geçirdikleri söylenebilir.

Tatil günlerinde ev içinde güvensiz bağlanan çocukların babalarının yarıya yakınının çocuklarıyla oyun oynadıkları, babaların yarıya yakınının çocuklarının duygusal gereksinimini karşıladıkları, üç babanın çocuklarının bakımını yaptıkları, bir babanın çocuğuyla etkinlik yaptığı, bir babanın çocuğuyla televizyon izlediği, bir babanın çocuğuyla sohbet ettiği görülmüştür. Bu bakımdan güvensiz bağlanan çocukların babalarının tatil günlerinde ev içinde oyun oynama, duygusal gereksinimi karşılama, bakım yapma, etkinlik yapma, televizyon izleme, sohbet etme şeklinde çocuklarıyla zaman geçirdikleri ifade edilebilir.

Tatil günlerinde ev dışı etkinlik olarak güvenli bağlanan çocukların babaların yarıdan fazlası (6/10) akraba ziyareti yaptıklarını ve babaların yarıdan fazlası (6/10) oyun parkında zaman geçirdiklerini, güvensiz bağlanan çocukların babalarının yarıya yakını (4/10) oyun parkına gittiklerini, üç baba (3/10) çocuklarıyla akraba ziyareti yaptıklarını ifade etmiştir. Tatil günlerinde akraba ziyareti yaparak ve oyun parkına giderek zaman geçiren babaların görüşleri aşağıda sunulmuştur:

Sinan: Tatil günlerinde, genelde farklı ilde oturduğum için en az bir kere babamgille vakit geçiriyoruz.

Sedat: Çocuğu parka götürürüm veya misafirlğe götürürüm. O gün evde kalmayalım diye uğraşırım. Yani tatil günlerimde çocuğu mutlaka bir yerlere götürmeye çalışırım.

Seyhan: Yani genelde bizim en çok şeyimiz park, akrabalar da burada olduğu için oraya da gideriz.

İbrahim: Bazen parka götürürüm. Baba beni parka götür der.

İsmail: Parka gideriz, valla dikkat ediyorum yanlarından ayrılmıyorum bir şey olur diye.

İstemi: Ya öyle bazen dedesigile gidiyoruz, anneannesigile ondan sonra böyle işte bacımgil var onlara falan işte imkân olduğu sürece gidiyoruz.

Tatil günlerinde güvenli bağlanan çocukların babalarının yarısı (5/10) çocuklarıyla yemeğe gitme, babaların yarısı (5/10) çocuklarıyla oyun oynama gibi etkinlikler şeklinde ev dışında zaman geçirdiklerini, çocukları güvensiz bağlanan iki baba (2/10) çocuklarıyla oyun oynadıklarını, bir baba (1/10) çocuğuyla yemeğe gittiğini belirtmiştir. Tatil günlerinde çocuklarıyla yemeğe giden ve oyun oynayan babaların yorumları şu şekildedir:

Sabri: Bir şehre iniyoruz baba bana döner yedir der, çıkarız misal dönerciye varırız ya da lokantaya. Oturur yemeğimizi yeriz.

Sarp: Aktif katılımcı olurum o da benimle birlikte oynamak ister bunlar o anki spontane duruma göre değişiyor.

Tatil günlerinde güvenli bağlanan çocukların babalarının bir kısmı (3/10) çocuklarıyla alışveriş merkezine gittiklerini, babaların ikisi (2/10) çocuklarıyla açık alan yerlerine gittiklerini, babaların ikisi (2/10) çocuklarıyla kültürel etkinliklere gittiklerini, babaların ikisi (2/10) çocuklarıyla spor etkinliği yaptıklarını dile getirmiştir. Çocukları güvensiz bağlanan dört baba (4/10) çocuklarıyla açık alanlara gittiklerini, iki baba (2/10) çocuklarıyla alışveriş merkezine gittiklerini belirtmiştir. Babaların görüşleri aşağıda sunulmuştur:

Süleyman: Ailemle de o gün cumartesi akşam program yapıyoruz. Soruyorum işte yarın ne yapalım, sinemaya gidelim, çarşıya gidelim mısır yiyelim gibisinden şeyler yapıyoruz. Pazar günü muhakkak dışarıdayız.

Sami: Şeye bağlı hava durumuna bağlı. Çünkü çocuk evde vakit geçirmek istemiyor, dışarı gitmek istiyor. Özellikle hava güzel olduğu zaman bizim yaptığımız belli başlı etkinlikler var. Yani bunlardan mesela çocuk tiyatrosu vardı yani o gün cumartesi günü.

İskender: Hafta sonu şey etkinlikler yapıyoruz piknik olabilir.

İsmet: Yani şöyle etkinlik olarak ne yapıyoruz? Mesela il dışına ziyaretlere gidiyoruz, mesela il dışında hayvanat bahçesine.

Tatil günlerinde güvenli bağlanan çocukların babalarının yarıdan fazlasının çocuklarıyla akraba ziyareti yaptıkları, babaların yarıdan fazlasının çocuklarıyla oyun parkına gittikleri, babaların yarısının çocuklarıyla yemeğe gittikleri, babaların yarısının çocuklarıyla oyun oynadıkları, babaların üçünün çocuklarıyla alışveriş merkezine gittikleri, iki babanın çocuğuyla açık alanlara gittikleri, babaların ikisinin çocuklarıyla spor etkinliği yaptıkları, babaların ikisinin çocuklarıyla kültürel etkinliklere gittikleri görülmektedir. Bu açıdan güvenli bağlanan çocukların babalarının tatil günlerinde oyun oynadıkları, akraba ziyareti yaptıkları, oyun parkına, yemeğe, alışveriş merkezine, açık alanlara, kültürel etkinliklere gittikleri, spor etkinlikleri yaptıkları belirtilebilir.

Tatil günlerinde güvensiz bağlanan çocukların babalarının dördü oyun parkına gitme, dört baba açık alanlara gitme, üç baba akraba ziyareti yapma, iki baba oyun oynama, iki baba alışveriş merkezine gitme, bir baba yemeğe gitme şeklinde ev dışında zaman geçirdiklerini ifade etmiştir. Bu açıdan güvensiz bağlanan çocukların babalarının tatil günlerinde ev dışı etkinlikler olarak oyun parkına gittikleri, açık alanlara gittikleri, akraba ziyareti yaptıkları, oyun oynadıkları, alışveriş merkezine gittikleri, yemeğe gittikleri söylenebilir.

Tartışma ve Sonuç

Bu araştırmanın amacı, güvenli ve güvensiz bağlanan çocukların babalarının iş ve tatil günlerinde çocuklarıyla birlikte geçirdikleri zamana ilişkin deneyimlerini incelemektir. Araştırma sonucunda babaların iş ve tatil günlerinde çocuklarıyla hem ev içinde hem de ev dışında zaman geçirdikleri görülmüştür. Babaların çocuklarıyla iş günlerinde daha çok ev içi etkinlikler yaptıkları, tatil günlerinde ise daha çok ev dışı etkinlikler yaptıkları ve tatil günlerindeki aktivitelerin daha çeşitli olduğu tespit edilmiştir. Bu doğrultuda güvenli bağlanan çocukların babalarının iş günlerinde ev içinde çocuklarıyla oyun oynadıkları, çocuklarıyla duygusal olarak paylaşımlarda buldukları, çocuklarının bakımını üstlendikleri, çocuklarıyla etkinlik yaptıkları, çocuklarıyla sohbet ettikleri, televizyon izledikleri ve çocuklarına dua öğrettikleri sonucuna ulaşılmıştır. Ayrıca babaların çocuklarıyla oyun parkına gittikleri, akraba ziyareti yaptıkları ve alışveriş yapmaya gittikleri belirlenmiştir. Bu anlamda babaların iş günlerinde çocuklarıyla daha çok evde zaman geçirdikleri söylenebilir. Güvenli bağlanan çocukların babalarının tatil günlerinde ise ev içinde çocuklarının bakımını yapma, onların duygusal gereksinimini karşılama, onlarla sohbet etme, etkinlik yapma ve televizyon izleme gibi etkinliklerle zaman geçirdikleri, tatil günlerinde ev dışında, oyun oynama, akraba ziyareti yapma, parka, yemeğe, alışveriş merkezine, açık alanlara, kültürel etkinliklere gitme, spor etkinliği yapma gibi etkinliklerle zaman geçirdikleri ortaya çıkmıştır. Alan yazını incelendiğinde Kutluana ve Şahan'ın (2021) çalışmasında benzer olarak okul öncesi dönemde çocuğu olan babaların çocuklarıyla oyun oynama, alışverişe gitme, televizyon izleme, spor yapma, kitap okuma, sinemaya, tiyatroya gitme gibi etkinlikler yaparak zaman geçirdikleri görülmüştür. Aksoy ve Tatlı (2019) tarafından yürütülen araştırmada çocuklarıyla daha fazla zaman geçiren babaların, daha az zaman geçiren babalara göre çocuklarıyla daha olumlu bir ilişki geliştirdikleri tespit edilmiştir. Araştırma sonucunda da görüldüğü üzere gerek iş günlerinde gerekse tatil günlerinde baba çocuk ilişkisi bağlanmanın gelişmesine katkı sunmaktadır. İşte geçirilen süre dikkate alındığında tatil günlerinin çoğunu çocuklarıyla geçirmeyi seçen babalar, çocuklarına erken çocukluk döneminin temelini oluşturan bir yakınlık, güven ve ilgi duygusu aktarabilmektedir (Brown vd., 2018). Nitekim Kennedy ve Kennedy'e (2004) göre güvenli bağlanmanın gerçekleşebilmesi karşılıklı etkileşimle, çocuğun duygusal, bakım ve korunma gibi gereksinimlerinin karşılanmasıyla ve ona güvenli bir ortam sunularak keşifte bulunabilmesine olanak sağlanmasıyla yakından ilişkilidir. Bu bağlamda babaların iş ve tatil günlerinde çocuklarına ayıracakları zaman ve bu zamanı nasıl geçirdikleri bağlanma açısından oldukça önem kazanmaktadır. Jessee ve Adamsons'un (2018) ifade ettiği üzere bir çocuğun babasının fiziksel varlığından daha fazlasına gereksinim duyduğu dikkate alındığında güvenli bağlanma gerçekleştiren çocukların babalarıyla oyun oynamalarının, sohbet etmelerinin, etkinlik yapmalarının, kültürel ve açık alanlara gitmelerinin, duygusal ve bakım gereksinimlerinin karşılanmasının bu zamanı daha kaliteli değerlendirmelerine imkân tanıdığı ve bağlanma açısından da oldukça yararlı bir süreç olduğu ileri sürülebilir. Bu çalışmada babalarıyla daha fazla zaman geçiren çocukların güvenli bağlanma gerçekleştirmelerine, babalarıyla kurdukları olumlu ve sağlıklı ilişkinin etkisi olduğu düşünülmektedir. Ayrıca babaların güvenli bir ortam oluşturmalarının, daha ilgili, şefkatli ve yakınlık hissi vermelerinin, korunma, sakinleşme, keşif ve oyun gereksinimlerini karşılamalarının çocuklarının güvenli bağlanma gerçekleştirmelerine yardımcı olduğu öngörülmektedir (Grossmann & Grossmann, 2020).

Araştırmanın diğer sonucuna göre güvensiz bağlanan çocukların babalarının iş günlerinde ev içinde çocuklarıyla oyun oynama, çocukların duygusal gereksinimini karşılama, çocuklarıyla etkinlik yapma, çocuklarının bakımını yapma, çocuklarına dua öğretme gibi aktivitelerle zaman geçirdikleri, ev dışında çocuklarıyla akraba ziyareti yapma, oyun parkına gitme, alışveriş merkezine gitme gibi aktivitelerle zaman geçirdikleri görülmüştür. Güvensiz bağlanan çocukların babalarının tatil günlerinde ev içinde çocuklarıyla oyun oynadıkları, onların duygusal gereksinimini karşıladıkları, çocuklarının bakımını üstlendikleri, çocuklarıyla etkinlik yaptıkları, çocuklarıyla televizyon izledikleri, çocuklarıyla sohbet ettikleri tespit edilmiştir. Tatil günlerinde ev dışında oyun parkına gitme, açık alan yerlerine gitme, akraba ziyareti yapma, oyun oynama, alışveriş merkezine gitme, yemeğe gitme gibi etkinliklerle zaman geçirdikleri ortaya çıkmıştır. Alan yazını incelendiğinde babaların çocuk bakımındaki rollerine ilişkin yapılan araştırmada çalışma saatlerinin kılmasının babaların çocuk bakımına katılımlarını arttırdığı sonucuna ulaşılmıştır (Özcebe vd., 2011). Nitekim mesleği polislik olan babaların eşleriyle yürütülen çalışmada, babaların çalışma saatlerinin azalmasının ailesiyle daha çok zaman geçirmelerine, çocuklarına daha fazla ilgi

göstermelerine, çocuklarının sorumluluklarını daha fazla üstlenmelerine, çocuklarıyla sağlıklı iletişim kurmalarına ve duygusal olarak daha fazla yakınlaşmalarına, eşleriyle olan etkileşimlerinin artmasına fırsat tanıdığı görülmüştür (Uzunbacak, 2017). Bir günde on saat ve üzeri çalışan babaların, çocuklarına yeterince zaman ayıramadıkları, işten yorgun ve stresli gelmeleri nedeniyle evde dinlenmek istedikleri ve tatil günlerini kendilerine ayırmak istedikleri sonucu ulaşılmıştır (Çakırer Çalbayram & Platin, 2020). Bozok (2018) ise babaların uzun çalışma saatlerinin ve iş yorgunluğunun çocuklarının yaşamına katılımını olumsuz olarak etkilediğini belirtmiştir. Çocukları güvensiz bağlanan babaların, güvenli bağlanan çocukların babalarıyla birbirine benzer etkinlikler yapmalarına rağmen bu etkinliklerin daha kısıtlı ve daha az olduğu görülmektedir. Güvensiz bağlanan çocukların babalarının ortalama çalışma saatlerinin fazla olması çocukların babalarıyla birlikte zaman geçirme sürelerini ve nitelikli zaman geçirmelerini etkileyen bir faktör olarak ileri sürülebilir (Gray vd., 2004). Marquez ve diğerleri (2019) yaşamın ilk yılının, baba ve çocuğu arasında etkili bir bağ geliştirmenin anahtarı olduğunu belirtmektedir. Bu açıdan babaların çocuklarının yaşamında var olmayı sağlayacak bileşenlerin yeterince bilincinde ve farkında olmamaları ve kritik zamanlarda ulaşılabilir olmamaları çocukların güvensiz bağlanmalarına neden olabileceğini düşündürmektedir. Bu anlamda güvensiz bağlanan çocukların babalarıyla zaman geçirememesi ve babaların işleri dolayısıyla stresli, yorgun ve kaygılı olması, çocukların bakım ihtiyacının babaları tarafından tam karşılanmamasına (Ishii-Kuntz, 2013), duygusal gelişimlerinin ve karşılıklı etkileşimlerinin olumsuz etkilenmesine, yakınlık ve ulaşılabilir olma anlamında yetersizlik yaşanmasına, babaların da olumsuz etkilenmelerine neden olduğu düşünüldüğünde bağlanma açısından istenmeyen bir süreç oluşmaktadır.

Sonuç olarak çocukları güvenli bağlanan babaların, çocukları güvensiz bağlanan babalara göre çocuklarıyla daha fazla zaman geçirdikleri, çocuklarının bakım, oyun, duygusal gereksinimlerini karşılamaya ilişkin daha fazla rol aldıkları, çocuklarıyla yaptıkları aktivitelerin daha çeşitli olduğu belirtilebilir. Alan yazında çocukların babalarına hafta içine göre hafta sonunda daha çok erişebildikleri, daha fazla zaman geçirdikleri, babaların oyun ve yakın ilişki dışında çeşitli etkinliklere katıldıkları vurgulanmaktadır (Yeung vd., 2001). Caldera'nın (2004) belirttiği gibi babaların çocukların bakımına katılmaları bağlanmayı olumlu etkilemektedir. Ayrıca tutarlı bir şekilde duyarlı ve hassas olan babalar çocuklarına değerli olduklarını hissettirmektedir (Rees, 2005). Babaların çalışma durumuna ek olarak babalığa ilişkin tutumları (Pleck, 2007), sosyal beklentiler ve kurallar (Li, 2021) gibi diğer etmenlerin de bu sürecin bir parçası olduğu göz ardı edilmemelidir. Bu anlamda babaların ulaşılabilir olmalarının, çocuklara kendilerini değerli hissettirmelerinin, çocuklarının gereksinimlerine cevap vermelerinin ve çocuklarına ayırdıkları zamanda yaptıklarının babalarının güvenilir bir figür olmasını da beraberinde getirdiği düşünülmektedir.

Araştırmadan elde edilen bulgular doğrultusunda bazı önerilerde bulunulmuştur. Bu araştırmada babaların deneyimlerine yer verilmiştir. Baba ve çocuğun birlikte geçirdikleri zamana ilişkin annelerin ve güvenli-güvensiz bağlanan çocukların deneyimlerinin incelendiği araştırmalar yapılabilir. Babaların çocuklarıyla verimli ve etkili zaman geçirebilmelerini sağlama ve baba-çocuk bağlanması konularında öğretmenlere aile katılımı çalışmaları yapmaları, okul yönetimine ise babaları bilgilendirici ve farkındalıklarını arttırıcı toplantılar düzenlemeleri önerilmektedir. Ayrıca babaların çalışma saatlerinde kurum ve kuruluşlar tarafından düzenleme yapılabilir. Ulusal düzeyde ise Millî Eğitim Bakanlığı, üniversiteler ve ilgili kuruluşlar baba-çocuk bağlanması ile çalışma ve ev yaşamında baba konularında toplumun dikkatini çekecek videolar, kısa filmler ve belgeseller hazırlayabilir.

Yazar Katkı Oranı

Yazarlar, çalışmaya eşit oranda katkı sunmuşlardır.

Etik Beyan

"Yükseköğretim Kurumları Bilimsel Araştırma ve Yayın Etiği Yönergesinde" yer alan tüm kurallara uyulmuş ve yönergenin ikinci bölümünde yer alan "Bilimsel Araştırma ve Yayın Etiğine Aykırı Eylemlerden" hiçbirini gerçekleştirilmemiştir.

Çatışma Beyanı

Yazarlar çalışma kapsamında herhangi bir kurum veya kişi ile çıkar çatışması bulunmadığını beyan etmektedirler.

References

- Akande, A. (1994). What meaning and effects does fatherhood have in child development. *Early Child Development and Care*, 101(1), 51–58. <http://dx.doi.org/10.1080/0300443941010105>
- Aksoy, A. B., & Tatlı, S. (2019). Okul öncesi dönem çocuğu olan babaların çocuklarıyla olan ilişkileri ile babalık rolü algıları arasındaki ilişkinin bazı değişkenler açısından incelenmesi. *Çankırı Karatekin Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 10(1), 1–22.
- Anlıak, Ş. (2004). Okul öncesi dönemde çocuğun yaşamında baba ve erkek öğretmenin rolü ve önemi. *Ege Eğitim Dergisi*, 5(1), 25–33.
- Aydın Kartal, Y., & Erişen, B. (2020). 6-12 aylık bebeği olan babaların bebeklerine bağlanma durumu ve ilişkili faktörler. *Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü Dergisi*, 8(2), 44–49. <https://doi.org/10.24998/maeusabed.714408>
- Bonney, J. F., Kelley, M. L., & Levant, R. F. (1999). A model of fathers' behavioral involvement in child care in dual-earner families. *Journal of Family Psychology*, 13(3), 401–415. <https://doi.org/10.1037/0893-3200.13.3.401>
- Bozok, M. (2018). *Ebeveynlik, erkeklik ve çalışma hayatı arasında Türkiye’de babalık*. AÇEV Yayınları.
- Bretherton, I., Lambert, J. D., & Golby, B. (2005). Involved fathers of preschool children as seen by themselves and their wives: Accounts of attachment, socialization, and companionship. *Attachment ve Human Development*, 7(3), 229. <https://doi.org/10.1080/14616730500138341>
- Brown, G. L., Mangelsdorf, S. C., Shigeto, A., & Wong, M. S. (2018). Associations between father involvement and father–child attachment security: Variations based on timing and type of involvement. *Journal of Family Psychology*, 32(8), 1015. <https://doi.org/10.1037/fam0000472>
- Brown, G. L., McBride, B. A., Shin, N., & Bost, K. K. (2007). Parenting Predictors of Father-Child Attachment Security: Interactive Effects of Father Involvement and Fathering Quality. *Fathering: A Journal of Theory, Research ve Practice about Men as Fathers*, 5(3), 197–219. <https://doi.org/10.3149/ft.0503.197>
- Brown, P. A. (2008). A review of the literature on case study research. *Canadian Journal for New Scholars in Education*, 1(1), 1–13.
- Brown, G. L., McBride, B. A., Bost, K. K., & Shin, N. (2011). Parental involvement, child temperament, and parents' work hours: Differential relations for mothers and fathers. *Journal of Applied Developmental Psychology*, 32(6), 313–322. <https://doi.org/10.1016/j.appdev.2011.08.004>
- Brown, G. L., Mangelsdorf, S. C., & Neff, C. (2012). Father involvement, paternal sensitivity, and father-child attachment security in the first 3 years. *Journal of Family Psychology*, 26(3), 421–430. <https://doi.org/10.1037/a0027836>
- Brown, G. L., Mangelsdorf, S. C., Shigeto, A., & Wong, M. S. (2018). Associations between father involvement and father–child attachment security: Variations based on timing and type of involvement. *Journal of Family Psychology*, 32(8), 1015–1024. <https://doi.org/10.1037/fam0000472>
- Büyüköztürk, Ş., Kılıç Çakmak, E., Akgün, Ö. E., Karadeniz, Ş., & Demirel, F. (2018). *Bilimsel araştırma yöntemleri*. Pegem Akademi.
- Cabrera, N. J. (2019). Father involvement, father-child relationship, and attachment in the early years. *Attachment and Human Development*, 22(1), 134–138. <https://doi.org/10.1080/14616734.2019.1589070>

- Caldera, Y. M. (2004). Paternal involvement and infant-father attachment: A q-set study. *Fathering: A Journal of Theory, Research ve Practice about Men as Fathers*, 2(2), 191–210.
- Cano, T., Perales, F., & Baxter, J. (2019). A matter of time: Father involvement and child cognitive outcomes. *Journal of Marriage and Family*, 81(1), 164–184. <https://doi.org/10.1111/jomf.12532>
- Coleman, P. K. (2003). Perceptions of parent-child attachment, social self-efficacy, and peer relationships in middle childhood. *Infant and Child Development: An International Journal of Research and Practice*, 12(4), 351–368. <https://doi.org/10.1002/icd.316>
- Cox, M. J., Owen, M. T., Henderson, V. K., & Margand, N. A. (1992). Prediction of infant-father and infant-mother attachment. *Developmental Psychology*, 28(3), 474–483. <https://doi.org/10.1037/0012-1649.28.3.474>
- Çakırcı Çalbayram, N., & Platin, N. (2020). Zihinsel engelli çocuğu olan babalarda babalık rollerine ilişkin farkındalık yaratma. *Ankara Sağlık Bilimleri Dergisi*, 9(2), 32–45.
- Deneault, A. A., Bakermans-Kranenburg, M. J., Groh, A. M., Fearon, P. R., & Madigan, S. (2021). Child-father attachment in early childhood and behavior problems: A meta-analysis. *New Directions for Child and Adolescent Development*. <https://doi.org/10.1002/cad.20434>
- Erden, Ş. (2014). *Farklı sosyokültürel ve ekonomik bağlamlarda yaşayan dört-altı yaş çocuklarının zihin kuramı ve bağlanma türleri arasındaki ilişkinin incelenmesi* [Yayımlanmış doktora tezi]. Çukurova Üniversitesi.
- Ertekin Pınar, S., & Özbek, H. (2022). Paternal depression and attachment levels of first-time fathers in Turkey. *Perspectives in Psychiatric Care*, 58(3), 1082–1088. <https://doi.org/10.1111/ppc.12905>
- Fearon, P., Bakermans-Kranenburg, M. J., Van IJzendoorn, M. H., Lapsley, A. M., & Roisman, G. I. (2010). The significance of insecure attachment and disorganization in the development of children's externalizing behavior: a meta-analytic study. *Child Development*, 81(2), 435–456. <https://doi.org/10.1111/j.1467-8624.2009.01405.x>
- Fernandes, C., Monteiro, L., Santos, A. J., Fernandes, M., Antunes, M., Vaughn, B. E., & Veríssimo, M. (2020). Early father-child and mother-child attachment relationships: contributions to preschoolers' social competence. *Attachment ve Human Development*, 22(6), 687–704. <https://doi.org/10.1080/14616734.2019.1692045>
- Fraley, R. C., & Shaver, P. R. (2000). Adult romantic attachment: Theoretical developments, emerging controversies, and unanswered questions. *Review of General Psychology*, 4(2), 132–154. <https://doi.org/10.1037/1089-2680.4.2.132>
- Gray, M., Qu, L., Stanton, D., & Weston, R. (2004). Long work hours and the wellbeing of fathers and their families. *Australian Journal of Labour Economics*, 7(2), 255–273.
- Grossmann, K., & Grossmann, K. E. (2020). Essentials when studying child-father attachment: A fundamental view on safe haven and secure base phenomena. *Attachment & Human Development*, 22(1), 9–14. <https://doi.org/10.1080/14616734.2019.1589056>
- Harris, K. M., Furstenberg, F. F., & Marmer, J. K. (1998). Paternal involvement with adolescents in intact families: The influence of fathers over the life course. *Demography*, 35(2), 201–216.
- Hazan, C., & Shaver, P. R. (1994). Attachment as an organizational framework for research on close relationships. *Psychological Inquiry*, 5(1), 1–22. https://doi.org/10.1207/s15327965pli0501_1
- Hazen, N. L., McFarland, L., Jacobvitz, D., & Boyd-Soisson, E. (2010). Fathers' frightening behaviours and sensitivity with infants: Relations with fathers' attachment representations, father-infant attachment, and children's later outcomes. *Early Child Development and Care*, 180(1-2), 51–69. <http://dx.doi.org/10.1080/03004430903414703>
- Hook, J. L. (2012). Working on the weekend: Fathers' time with family in the United Kingdom. *Journal of Marriage and Family*, 74(4), 631–642. <https://doi.org/10.1111/j.1741-3737.2012.00986.x>

- Ishii-Kuntz, M. (2013). Work environment and Japanese fathers' involvement in child care. *Journal of Family Issues*, 34(2), 250–269. <https://doi.org/10.1177/0192513X12462>
- Işık, S., & Egelioğlu Cetişli, N. (2020). Paternal depresyon ve baba-bebek bağlanması arasındaki ilişki. *Çukurova Üniversitesi Tıp Fakültesi Dergisi*, 45(4), 1663–1671. <https://doi.org/10.17826/cumj.779530>
- Jessee, V., & Adamsons, K. (2018). Father involvement and father–child relationship quality: An intergenerational perspective. *Parenting*, 18(1), 28–44. <https://doi.org/10.1080/15295192.2018.1405700>
- Jia, R., & Schoppe-Sullivan, S. J. (2011). Relations between coparenting and father involvement in families with preschool-age children. *Developmental Psychology*, 47(1), 106–118. <https://doi.org/10.1037/a0020802>
- Kennedy, J. H., & Kennedy, C. E. (2004). Attachment theory: Implications for school psychology. *Psychology in the Schools*, 41(2), 247–259. <https://doi.org/10.1002/pits.10153>
- Keskin, G., & Çam, O. (2007). Bağlanma süreci: Ruh sağlığı açısından literatürün gözden geçirilmesi. *Ege Üniversitesi Hemşirelik Fakültesi Dergisi*, 23(2), 145–158.
- Kutluana, Ö., & Şahan, G. (2021). Okulöncesi dönem çocukların eğitiminde babaların rolü: Nitel bir analiz. *Çağdaş Yönetim Bilimleri Dergisi*, 8(1), 249–273.
- Kuzucu, Y. (2011). Değişen babalık rolü ve çocuk gelişimine etkisi. *Türk Psikolojik Danışma ve Rehberlik Dergisi*, 4(35), 79–89.
- Laible, D. J., & Thompson, R. A. (1998). Attachment and emotional understanding in preschool children. *Developmental Psychology*, 34(5), 1038–1045. <https://doi.org/10.1037/0012-1649.34.5.1038>
- Li, X. (2021). How do Chinese fathers express love? Viewing paternal warmth through the eyes of Chinese fathers, mothers, and their children. *Psychology of Men & Masculinities*, 22(3), 500. <https://doi.org/10.1037/men0000312>
- Lucassen, N., Tharner, A., Van IJzendoorn, M. H., Bakermans-Kranenburg, M. J., Volling, B. L., Verhulst, F. C., & Tiemeier, H. (2011). The association between paternal sensitivity and infant–father attachment security: A meta-analysis of three decades of research. *Journal of Family Psychology*, 25(6), 986–992. <https://doi.org/10.1037/a0025855>
- Marqueza, F., Lucchini, C., Bertolozzi, M. R., Bustamante, C., Strain, H., Alcayaga, C., & Garay, N. (2019). Being a first-time father. Their experiences and meanings: A qualitative systematic review. *Revista Chilena de Pediatría*, 90(1), 78–88. <https://doi.org/10.32641/rchped.v90i1.821>
- McBride, B. A., Brown, G. L., Bost, K. K., Shin, N., Vaughn, B., & Korth, B. (2005). Paternal identity, maternal gatekeeping, and father involvement. *Family Relations*, 54(3), 360–372. <https://doi.org/10.1111/j.1741-3729.2005.00323.x>
- McLeod, S. A. (2009). *Attachment theory*. www.simplypsychology.org/attachment.html.
- Merriam, S. B. (2018). *Nitel Araştırma: Desen ve uygulama için bir rehber* (S. Turan, Çev.). Nobel Akademik Yayıncılık.
- Mikulincer, M. (1995). Attachment style and the mental representation of the self. *Journal of Personality and Social Psychology*, 69(6), 1203–1215. <https://doi.org/10.1037/0022-3514.69.6.1203>
- Mikulincer, M., Shaver, P. R., & Pereg, D. (2003). Attachment theory and affect regulation: The dynamics, development, and cognitive consequences of attachment-related strategies. *Motivation and Emotion*, 27(2), 77–102. <https://doi.org/10.1023/A:1024515519160>
- Özcebe, H., Küçük Biçer, B., Çetin, E., Yılmaz, M., & Zakirov, F. (2011). 0-10 yaş aralığında çocuğu olan babaların çocuk sağlığı ve bakımındaki rolleri. *Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları Dergisi*, 54(2), 70–78.
- Özgür, Ö. (2011). Kurum bakımı altındaki çocukları anlamak ve onlarla çalışmak: Bağlanma teorisinden bir bakış. *e-Journal of New World Sciences Academy*, 6(1), 96–106.

- Pekel Uludağlı, N. (2017). Baba katılımında etkili faktörler ve baba katılımının baba, anne ve çocuk açısından yararları. *Türk Psikoloji Yazıları*, 20(39), 70–88.
- Pleck, J. H. (2007). Why could father involvement benefit children? Theoretical perspectives. *Applied Development Science*, 11(4), 196–202. <https://doi.org/10.1080/10888690701762068>
- Reimer, T. (2015). Working time arrangements and family time of fathers: How work organization(s) shape fathers' opportunities to engage in childcare. *Management Revue*, 26(3), 227–252. <https://doi.org/10.1688/mrev-2015-03-Reimer>
- Sagi, A., Lamb, M. E., & Gardner, W. (1986). Relations between Strange Situation behavior and stranger sociability among infants on Israeli kibbutzim. *Infant Behavior and Development*, 9(3), 271–282. [https://doi.org/10.1016/0163-6383\(86\)90003-2](https://doi.org/10.1016/0163-6383(86)90003-2)
- Sarkadi, A., Kristiansson, R., Oberklaid, F., & Bremberg, S. (2008). Fathers' involvement and children's developmental outcomes: A systematic review of longitudinal studies. *Acta Paediatrica*, 97, 153–158. <https://doi.org/10.1111/j.1651-2227.2007.00572.x>
- Soyсал, A. Ş., Bodur, Ş., İşeri, E., & Şenol, S. (2005). Bebeklik dönemindeki bağlanma sürecine genel bir bakış. *Klinik Psikiyatri*, 8, 88–99.
- Tezel Şahin, F., & Özbey, S. (2009). Okul öncesi eğitim programlarında uygulanan aile katılım çalışmalarında baba katılımının yeri ve önemi. *Sosyal Politika Çalışmaları Dergisi*, 17(17), 30–39.
- Tezel Şahin, F., Akıncı Coşgun, A., & Aydın Kılıç, Z. N. (2017). Babaların çocuklarıyla vakit geçirme durumlarına ilişkin görüşlerinin incelenmesi. *Gazi Üniversitesi Gazi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 37(1), 319–343.
- Türkoğlu, B., Çeliköz, N., & Uslu, N. (2013). 3-6 yaş aralığında çocuğu olan babaların nitelikli zaman algılarına dair görüşleri. *Eğitim ve Öğretim Araştırmaları Dergisi*, 2(2), 54–71.
- Tüzün, O., & Sayar, K. (2006). Bağlanma kuramı ve psikopatoloji. *Düşünen Adam*, 19(1), 24–39.
- Uluç, S. (2005). *Okul öncesi çocuklarda benliğe ilişkin inançlar, kişilerarası şemalar ve bağlanma ilişkisinin temsilleri arasındaki ilişki: Ebeveynlerin kişilerarası şemalarının ve bağlanma modellerinin etkisi* [Yayınlanmış doktora tezi]. Hacettepe Üniversitesi.
- Uzunbacak, H. H. (2017). Çalışma saatlerinin aile yaşam kalitesine etkisi üzerine nitel bir araştırma. *Hitit Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 10(2), 1235–1256. <https://doi.org/10.17218/hititsosbil.319719>
- Verissimo, M., Santos, A. J., Vaughn, B. E., Torres, N., Monteiro, L., & Santos, O. (2011). Quality of attachment to father and mother and number of reciprocal friends. *Early Child Development and Care*, 181(1), 27–38. <https://doi.org/10.1080/03004430903211208>
- Wight, V. R., Raley, S. B., & Bianchi, S. M. (2008). Time for children, one's spouse and oneself among parents who work nonstandard hours. *Social Forces*, 87(1), 243–271. <https://doi.org/10.1353/sof.0.0092>
- Williams, E., & Radin, N. (1999). Effects of father participation in child rearing: Twenty-year follow-up. *American Journal of Orthopsychiatry*, 69(3), 328–336. <https://doi.org/10.1037/h0080407>
- Yıldırım, A. & Şimşek, H. (2016). *Sosyal bilimlerde nitel araştırma yöntemleri*. Seçkin Yayıncılık.
- Yeung, W. J., Sandberg, J. F., Davis-Kean, P. E., & Hofferth, S. L. (2001). Children's time with fathers in intact families. *Journal of Marriage and Family*, 63(1), 136–154. <https://doi.org/10.1111/j.1741-3737.2001.00136.x>
- Yogman, M., Garner, A., Hutchinson, J., Hirsh-Pasek, K., & Golinkoff, R. (2018). The power of play: A pediatric role in enhancing development in young children. *Pediatrics*, 142(3), 1–15. <https://doi.org/10.1542/peds.2018-2058>